

Brusel 4. března 2016
(OR. en)

6785/16

LIMITE

JAI 186
CFSP/PESC 180
COSI 34
COPS 66
ENFOPOL 60
COTER 24
SIRIS 36
FRONT 112
CATS 13
EDUC 75

POZNÁMKA

Odesílatel:	Protiteroristický koordinátor EU
Příjemce:	Rada
Předmět:	Aktuální stav provádění prohlášení členů Evropské rady ze dne 12. února 2015, závěrů Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ze dne 20. listopadu 2015 a závěrů Evropské rady ze dne 18. prosince 2015

Tato zpráva protiteroristického koordinátora EU se zabývá pokrokem při plnění všech opatření stanovených v závěrech o boji proti terorismu, které členové Evropské rady přijali dne 12. února 2015. Rovněž zohledňuje závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ze dne 20. listopadu 2015 (o boji proti terorismu a o posílení reakce trestního soudnictví na radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu) a taktéž závěry Evropské rady ze zasedání ve dnech 17. a 18. prosince 2015.

Stav provádění byl posouzen v červnu, říjnu a listopadu roku 2015 v dokumentech 9422/1/15, 12318/15 a 14734/15, které vypracoval protiteroristický koordinátor EU.

Ze zprávy lze vyvodit tato doporučení:

Europol:

- V zájmu podpory Evropského centra pro boj proti terorismu by členské státy měly dále zvýšit počet vysílaných pracovníků specializovaných na boj proti terorismu. Komise se vyzývá, aby navýšila rozpočtové prostředky tohoto centra.
- Členské státy, které dosud nepřispívají nebo přispívají poměrně málo, pokud jde o kontaktní místo Travellers, další kontaktní místa Europolu či informační systém Europolu (EIS), se rovněž vyzývají, aby své příspěvky zvýšily.

Jmenná evidence cestujících (PNR):

- Členské státy by měly přistoupit k vnitrostátnímu provádění směrnice o jmenné evidenci cestujících vzápětí po jejím přijetí Radou (a nikoliv až dva roky poté, jak to směrnice umožňuje) a využívání údajů PNR harmonizovat. Vítá se rozhodnutí Komise vyhlásit výzvu v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost (ISF) na podporu propojení mezi složkami pro informace o cestujících. Členské státy, které dosud složky pro informace o cestujících nevytvořily, se vyzývají, aby za tímto účelem mobilizovaly svoji vnitrostátní část Fondu pro vnitřní bezpečnost.

Prümské rozhodnutí:

- Členské státy, které dosud nenavázaly veškerá možná operativní spojení, by tak měly učinit co nejdříve.

Eurojust:

- Členské státy by měly usnadnit součinnost Eurojustu a kontaktního místa Hydra, aby Eurojust mohl poskytovat včasnou a účinnou podporu při vyšetřování a stíhání v členských státech.
- Členské státy se vyzývají, aby Eurojust ve větší míře využívaly k výměně informací a za účelem operativní spolupráce.
- Je třeba posílit spolupráci mezi Eurojustem a Evropským centrem pro boj proti terorismu.

Schengenský informační systém druhé generace (SIS II):

- V systému SIS II by měla být co nejdříve zprovozněna funkce vyhledávání podle otisků prstů.
- Členské státy by měly dále navýšit své příspěvky do SIS II a více tento systém využívat.
- Europol by měl v rámci SIS II co nejdříve vytvořit funkci systematického vyhledávání.
- V zájmu zlepšení analýzy rizik a odhalování podezřelých cestovních aktivit by měl do SIS II získat přístup Frontex.
- Je třeba maximalizovat využívání SIS II jakožto nástroje vyšetřování.
- Práce vykonaná v rámci nizozemského předsednictví s cílem určit právní, technické a praktické překážky a osvědčené postupy při využívání SIS II by měla vést k doporučením pro červnové zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci.

Eurodac:

- Donucovací orgány členských států a Europol by se měly plně připojit k databázi Eurodac a mít možnost v ní vyhledávat za účelem prevence, odhalování a vyšetřování závažných trestných činů a teroristických trestných činů.

Interpol:

- Členské státy, které si dosud nezřídily elektronické připojení k nástrojům Interpolu na všech svých vnějších hraničních přechodech, by tak měly učinit co nejdříve.
- Komise se vyzývá, aby podpořila úsilí členských států o zajištění kvality údajů v databázi odcizených a ztracených cestovních dokladů (SLTD).

Bezpečnost hranic:

- Měl by být vyhodnocen pokrok, jehož dosahují členské státy při provádění nezbytných systematických kontrol občanů EU. Členské státy se vyzývají, aby v případě potřeby modernizovaly používané technologie.
- Jako přednostní opatření je třeba zvýšit míru registrací a bezpečnostních kontrol příslušných databází v rámci hotspotů (technologie, personální zajištění, postupy).
- Členské státy by měly poskytnout další odborníky, kteří budou napomáhat Frontexu při systematických křížových kontrolách informací v hotspotech a Europolu při kontrolách v druhé linii.
- V hotspotech a dalších místech vstupu migrantů by mělo mít prioritu odhalování padělaných nevyplněných cestovních pasů.
- Je třeba co nejdříve zavést systematickou výměnu osobních údajů mezi Europolem a Frontexem.

EU-IRU:

- Členské státy a Europol by měly spolupracovat s cílem zvýšit objem oznámení ze strany jednotky Europolu pro oznamování internetového obsahu.

Rehabilitační programy:

- Členské státy se vyzývají, aby využívaly finanční prostředky Komise určené na vytvoření rehabilitačních programů.

Přehled

Zpráva dokládá, že ačkoliv bylo dosaženo pokroku ve všech oblastech, je nezbytné bezodkladně provést další zlepšení, pokud jde o sdílení informací a bezpečnost hranic.

Sdílení informací a operativní spolupráce prostřednictvím Europolu a Eurojustu se v roce 2015 oproti roku 2014 výrazně zlepšily a ke zlepšení došlo i od minulého zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci konaného dne 4. prosince 2015. Téměř všechny členské státy se napojily na konfiguraci pro boj proti terorismu v rámci sítě SIENA zřízené Europolem (zbývající 3 členské státy by měly být připojeny v březnu roku 2016).

Sdílení informací však stále neodpovídá míře hrozby; přestože databáze **kontaktního místa Travellers** při Europolu zahrnuje pětkrát více záznamů o osobách než v loňském roce, v analytickém souboru figuruje dosud jen 2 786 ověřených zahraničních teroristických bojovníků, které vložily členské státy EU. V **evropském informačním systému (EIS)** jsou uvedeny záznamy pouze o 1 473 zahraničních teroristických bojovnících, které vložily členské státy. A to navzdory tomu, že podle náležitě podložených odhadů odcestovalo do Sýrie a Iráku přibližně 5 000 občanů EU s úmyslem připojit se k DÁ'ÍŠ a dalším extremistickým skupinám. Je třeba také uvést, že více než 90 % příspěvků členských států EU týkajících se ověřených zahraničních teroristických bojovníků v rámci kontaktního místa Travellers v roce 2015 pochází pouze od 5 členských států. Do **SIS II** ani do **informačního systému Europolu** nejsou systematicky zanášeni všichni zahraniční terorističtí bojovníci. Od prosincového zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci se navýšil počet **propojení podle průmského rozhodnutí**, ale i zde je však zapotřebí dalšího pokroku. Kromě toho je nezbytné zlepšit kvalitu údajů (společných definic a formátů) a posílit jednotné používání systémů (zejména vkládání záznamů SIS II).

V roce 2015 zaregistroval **Eurojust** jen 18 operativních případů zahraničních teroristických bojovníků a obdržel informace týkající se pouze 104 probíhajících trestních stíhání v souvislosti s terorismem. Přitom podle příslušného rozhodnutí Rady musí členské státy sdílet s Eurojustem informace o všech stíháních.

Pracovní skupina Fraternité, kterou na žádost francouzských orgánů po pařížských útocích v listopadu roku 2015 zřídil Europol na podporu vyšetřování, by mohla být vzorem toho, jak by Evropské centrum pro boj proti terorismu (ECTC), vytvořené při Europolu v lednu roku 2016, mohlo v budoucnu napomáhat členským státům při vyšetřování v oblasti boje proti terorismu. Některé členské státy již přijaly závazek vyslat odborníky jak do pracovní skupiny, tak do společných styčných týmů, které při práci ECTC napomáhají. V současné době nejsou v rozpočtovém roce 2016 zahrnuta žádná dodatečná pracovní místa týkající se zřízení ECTC a jeho klíčových podpůrných kapacit, zejména EU IRU a FIU.Net.

Úsilí o dosažení **interoperability příslušných databází EU** pro účely **bezpečnostních kontrol**, jak požaduje Evropská rada, má prvořadý význam. Vzhledem k tomu, že od doby, kdy byly databáze koncipovány, se změnila bezpečnostní situace a míra hrozby a byly zavedeny lepší technologie a odlišný právní rámec EU, je nezbytné provést hloubkový přezkum. Bude se jednat o komplexní jednání, v jejichž rámci bude EU muset vymezit jednak pojem „interoperabilita“ a také úroveň svých ambicí. Důležitá bude též revize příslušného právního rámce systémů SIS II a Eurodac (návrhy Komise v tomto směru se očekávají v letošním roce). Schengenský informační systém je třeba (na vnitrostátní úrovni) využívat více a ve větší míře jako posílený nástroj na podporu vyšetřování, nikoliv jen jako nástroj výhradně na podporu bezpečnostních kontrol. Donucovací orgány členských států a Europol by se měly plně napojit na databázi Eurodac a mít možnost v ní vyhledávat za účelem prevence, odhalování a vyšetřování závažných trestných činů a teroristických trestných činů. Komise připravuje zavedení funkce vyhledávání podle otisků prstů pro účely identifikace, což vyžaduje zřízení systému automatického rozpoznávání otisků prstů.

Napojení Europolu a Frontexu na databáze EU je jednou z priorit stanovených v závěrech ze dne 20. listopadu, nicméně i nadále představuje výzvu. Europol ve spolupráci s Komisí pracuje na zlepšení svého přístupu k SIS II a na jeho lepším používání tak, aby se v jeho databázích dalo hromadně vyhledávat a aby se od manuálního ad-hoc využívání SIS II mohlo přejít k využívání systematickému. Europol rovněž připravuje návrh s cílem získat přístup do Vízového informačního systému a do Eurodacu (ke kterým není dosud připojen).

Nyní je již možná výměna osobních údajů mezi Europolem a Frontexem, neboť byla uzavřena operativní dohoda. Stále se ještě pracuje na podrobných postupech, aby tato výměna osobních údajů mohla být systematická.

Co se týče **bezpečnosti na vnějších hranicích**, do března roku 2016 se zatím nepodařilo zavést ve všech členských státech elektronické napojení na příslušné databáze Interpolu na všech vnějších hraničních přechodech ani automatické kontroly cestovních dokladů. Členské státy se vyzývají, aby do systému SIS II systematicky zanašely údaje o všech zahraničních teroristických bojovnících. Je to nutné za účelem zdokonalení tohoto systému, včetně zajištění kvalitnějších informací jak přímo v záznamech, tak i v doplňkových údajích. Jak vyplývá z odpovědí členských států na dotazník předsednictví, patří mezi stávající výzvy: kompatibilita záznamů pořízených pro účely skrytých nebo zvláštních kontrol s jinými kategoriemi záznamů a informace o pozitivním nálezu u těchto záznamů; nekompatibilita záznamů podle článku 36 se záznamy podle článku 26 (v případě vydání evropského zatýkacího rozkazu na zahraničního teroristického bojovníka v jiném členském státu nebude služba, která pořídila záznam podle článku 36, informována); odlišné používání záznamů podle čl. 36 odst. 2 a čl. 36. odst. 3 ze strany členských států v případě zahraničních teroristických bojovníků; možný chybějící základ pro zatčení v případě skryté kontroly zahraničního teroristického bojovníka na základě čl. 36 odst. 3; a nedostatek informací souvisejících se záznamem (což způsobuje potíže při rozlišování mezi zahraničními teroristickými bojovníky a jinými trestnými činy).

Kromě toho rozdíl mezi číselnými údaji týkajícími se záznamů v SIS II (na základě čl. 36 odst. 3 pro účely státní bezpečnosti bylo ke dni 31. prosince 2015 vloženo 7 945 záznamů) a počtem záznamů vložených členskými státy EU do informačního systému Europolu (EIS) (koncem ledna 2016 činil počet záznamů o zahraničních teroristických bojovnicích 1 473) dále zdůrazňuje nedostatečnou provázanost mezi systémy. Všechny údaje týkající se zahraničních teroristických bojovníků, které členské státy vloží do SIS II, by měly být automaticky převedeny do EIS. Citlivější doplňující informace by bylo vhodné sdílet pro účely analýzy s kontaktním místem Travellers Europolu (příčemž se umožní, aby měl přispěvatel nad vlastnictvím údajů plnou kontrolu).

Ačkoliv se **bezpečnostní kontroly a registrace** v hotspotech zlepšily, je v této oblasti zapotřebí dalšího pokroku. Přípravuje se nasazení pracovníků za koordinace Europolu, jak je uvedeno v závěrech ze dne 20. listopadu 2015, s cílem zlepšit sekundární bezpečnostní kontroly, což bude vyžadovat podporu členských států, mimo jiné prostřednictvím nasazení zkušených pracovníků jako vyslaných národních odborníků a rovněž prostřednictvím nezbytného financování pro Europol. Vážný problém představují nevyplněné cestovní pasy odcizené v Sýrii a Iráku, které poté používá DÁ'ÍŠ. Je třeba bezodkladně přijmout opatření k řešení tohoto problému. Francie navrhla prozkoumat možnosti, jak vyslat do hotspotů a dalších míst vstupu migrantů zvláštní týmy specializované na odhalení těchto nevyplněných pasů (padělaných dokladů).

Do všech hotspotů již byli nasazení zkušení odborníci Frontexu na doklady, kteří pracují přímo s kontrolními týmy a pomáhají s identifikačními postupy. Rovněž bude důležité **vyhodnotit pokrok při zavádění nezbytných automatických a systematických kontrol** příslušných databází, které mají provádět členské státy na vnějších hranicích EU.

Pokud jde o **střelné zbraně**, je dosahováno pokroku v různých oblastech, včetně zvýšení počtu členských států podílejících se na prioritě politického cyklu EU týkající se střelných zbraní (ze 13 na 20). Bude důležité tyto různé iniciativy koordinovat. Je však třeba, aby se více členských států zapojilo do pilotního projektu, jehož cílem je vytvoření jednotného vstupu a vyhledávacího rozhraní pro sekci střelných zbraní v rámci systému SIS II a databázi Interpolu „i-arms“ (dosud se zapojily pouze dva členské státy).

Při sledování činností v oblasti financování terorismu se značně osvědčil **program sledování financování terorismu** (TFTP). Nicméně vzhledem k tomu, že do oblasti působnosti programu TFTP nespádají transakce SEPA, bylo by vhodné v patřičné době zvážit zavedení systému EU, který by program TFTP doplňoval, jak rovněž navrhovala Komise v akčním plánu EU pro boj proti financování terorismu (zveřejněném počátkem února 2016).

Ačkoliv Komise zpřístupnila finanční prostředky na podporu členských států při vytváření **rehabilitačních programů** ve věznicích i mimo ně, žádost při první výzvě tohoto druhu podalo jen několik málo členských států. Tyto žádosti se zaměřují především na metodiku posuzování rizik. Další výzvu, jíž mohou členské státy využít, zveřejní Komise v polovině roku 2016.

V neposlední řadě se **zvýšil počet opatření pro boj proti teroristické propagandě** (např. prostřednictvím činnosti EU IRU při Europolu a prostřednictvím odpovídajících samoregulačních opatření ze strany poskytovatelů internetových služeb). Je však třeba vyvinout další úsilí, aby se zvýšil počet oznámení učiněných platformám sociálních médií.

**Podrobný popis aktuálních a plánovaných činností v oblasti boje proti terorismu
a násilnému extremismu**

Obsah

I. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OBČANŮ

1. Jmenná evidence cestujících (PNR) 12

2. Sdílení informací a operativní spolupráce 12

(Europol; Průmské rozhodnutí; Zajišťování interoperability příslušných databází v souvislosti s bezpečnostními kontrolami; Strukturovaný a mnohostranný přístup v zájmu operativní spolupráce v boji proti teroristickým hrozbám; Aktualizace rámcového rozhodnutí o boji proti terorismu; Aktualizace rámcového rozhodnutí Rady o zřízení ECRIS; Eurojust)

3. Kontroly na vnějších hranicích..... 20

(Cílená revize Schengenského hraničního kodexu; Pevný právní základ pro příspěvek Frontexu k boji proti terorismu a organizované trestné činnosti a přístup k příslušným databázím; Zadávání údajů do SIS II a jeho využívání; Biometrické údaje v SIS II; Využívání databází Interpolu; Uplatňování společných ukazatelů rizik; Provádění bezpečnostních aspektů hotspotů / Frontexu; Řízení migrační krize prostřednictvím integrovaných opatření pro politickou reakci na krize – bezpečnost a hotspoty; Spolupráce Frontexu, Europolu a Eurojustu / bezpečnostní kontroly v souvislosti s migranty)

4. Střelné zbraně a výbušniny 28

5. Bezpečnostní služby 29

6. Boj proti financování terorismu..... 30

(Dohoda o TFTP mezi EU a USA; síť FIU.net)

7. Směrnice o bezpečnosti sítí a informací (NIS)..... 32
8. Elektronické důkazy 33

II. PŘEDCHÁZENÍ RADIKALIZACI A OCHRANA HODNOT

1. Předcházení radikalizaci – obecný přístup 34

(Centrum excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN))

2. Internet..... 35

(Jednotka EU pro oznamování internetového obsahu (IRU); Internetové fórum EU; Poradní tým pro strategickou komunikaci ohledně Sýrie (SSCAT))

3. Reakce trestního soudnictví na radikalizaci 37

4. Předcházení radikalizaci prostřednictvím vzdělávání, prosazování tolerance a boje proti diskriminaci, rasismu a xenofobii..... 39

(Vzdělávání; Boj proti rasismu a xenofobii; Řešení problematiky šíření nenávistných projevů on-line, které podněcují k násilí a nenávisti; Soubor komunikačních nástrojů pro šíření respektu, tolerance a nediskriminace v EU)

III. SPOLUPRÁCE S NAŠIMI MEZINÁRODNÍMI PARTNERY

(Region Blízkého východu a severní Afriky a Turecko; Západní Balkán; Ochrana letectví před protiprávními činy)..... 41

I. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OBČANŮ

1. JMENNÁ EVIDENCE CESTUJÍCÍCH (PNR)

Čtyři a půl roku poté, co Komise předložila návrh směrnice o jmenné evidenci cestujících, schválila Rada dne 4. prosince 2015 kompromisní znění směrnice o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti, na němž se dohodla s Evropským parlamentem. Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci znění potvrdil dne 10. prosince 2015. V létě bude o směrnici hlasovat Evropský parlament a poté bude předložena Radě k přijetí. Jakmile bude směrnice přijata, budou mít členské státy dva roky na to, aby uvedly v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. **Členské státy by měly urychlit provádění na vnitrostátní úrovni, aby dosáhly souladu s touto směrnicí co nejdříve.**

Podle této nové směrnice budou letečtí dopravci povinni v případě letů směřujících do EU nebo z EU poskytovat orgánům členských států údaje jmenné evidence cestujících. Směrnice rovněž stanoví možnost, nikoliv však povinnost, aby členské státy shromažďovaly údaje jmenné evidence cestujících i v případě (vybraných) letů uvnitř EU. Po každém členském státu bude požadováno, aby zřídil tzv. složku pro informace o cestujících, do níž budou předávány údaje PNR od leteckých dopravců. Komise pomohla několika členským státům při zřizování složek pro informace o cestujících a vyzývá se, aby podpořila i zbývající členské státy.

2. Sdílení informací a operativní spolupráce

O sdílení informací se jednalo na neformálním zasedání ministrů spravedlnosti a vnitra konaném dne 25. ledna 2016 v Haagu. Dne 1. března 2016 pořádá nizozemské předsednictví zasedání na vysoké úrovni o opatřeních k zamezení přesunů teroristů, na němž se má projednat současný stav odhalování cestovních aktivit teroristů a jejich potírání s cílem určit překážky bránící účinné výměně informací a návrhy na zlepšení.

– **Europol**

Dne 1. ledna 2016 zřídil Europol **Evropské centrum pro boj proti terorismu (ECTC)**. Jedná se o platformu, která členským státům umožňuje posílit sdílení informací a operativní spolupráci, pokud jde o sledování a vyšetřování zahraničních teroristických bojovníků, obchodování s nedovolenými střelnými zbraněmi, financování terorismu a určování dalších směrů vyšetřování. Členské státy mohou využít celou škálu schopností Europolu v oblasti organizované trestné činnosti a kyberkriminality. ECTC slouží jako informační uzel pro boj proti terorismu určený donucovacími orgánům v členských státech EU i mimo ni a poskytuje operativní podporu, koordinaci a odborné znalosti při vyšetřování vedených členskými státy, jakož i strategickou podporu, a to i při řešení otázky zneužití sociálních médií pro účely radikalizace.

Dne 7. prosince 2015 byla v rámci Europolu na žádost francouzských orgánů zřízena **pracovní skupina Fraternité** s cílem dlouhodobě podporovat příslušné vyšetřovací orgány. Hlavním posláním pracovní skupiny Fraternité je podpora vyšetřování v oblasti boje proti terorismu v Evropě po teroristických útocích, k nimž došlo v Paříži dne 13. listopadu 2015. Na podpůrné činnosti první reakce (EMRT – tým pro reakci na mimořádné situace) bylo v rámci Europolu přiděleno více než 60 pracovníků. V současné době pracovní skupinu Fraternité svou prací trvale podporuje 21 pracovníků Europolu, což naznačuje, jak by mohlo být ECTC využito v budoucnu. Pro rozpočtový rok 2016 nebyly **dosud** vyhrazeny žádné prostředky pro **dodatečná pracovní místa** v souvislosti se zřízením ECTC, včetně jednotky EU pro oznamování internetového obsahu a sítě FIU.NET. Europol předložil návrh zdrojů pro ECTC Evropské komisi v prosinci roku 2015.

Několik členských států včetně Rakouska (podpora pracovní skupiny DUMAS), Spojeného království, Německa, Španělska a Francie jmenovalo do svých styčných kanceláří v rámci Europolu další zaměstnance na podporu boje proti terorismu (společný styčný tým pro posílenou reakci v oblasti přeshraničního vyšetřování). Pracovní skupinu Fraternité zřízenou na podporu vyšetřování pařížských útoků podporují v současnosti 4 vyslaní národní odborníci z Francie (3) a Španělska (1). Členské státy se vyzývají, aby **dále zvýšily vysílání zaměstnanců pro boj proti terorismu** na podporu činnosti ECTC v rámci Europolu.

Členské státy dosáhly značného pokroku, pokud jde o připojení protiteroristických orgánů na specifický **modul pro boj proti terorismu v rámci aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA)**. Zatímco na počátku prosince roku 2015 bylo připojeno jen patnáct členských států EU, nyní je na protiteroristickou část aplikace SIENA připojeno dvacet pět členských států (očekává se, že protiteroristické orgány zbývajících tří členských států se připojí v nejbližší době). Na konci ledna roku 2016 se připojilo šest třetích stran. SIENA bude v roce 2016 převedena na vyšší stupeň utajení „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL“ (plánováno na 3. čtvrtletí). Předpokládá se, že **komunikační síť policejní pracovní skupiny pro terorismus (PWGT)**, na úrovni „SECRET UE / EU SECRET“, bude v budoucnosti včleněna a zapojena do Europolu, aby protiteroristickým orgánům v celé EU poskytla vzájemnou a soudržnou komunikační infrastrukturu.

Na základě technických a právních posouzení Komise začal Europol pracovat na provádění závěrů Rady ze dne 20. listopadu 2015 s cílem umožnit Europolu **systematicky srovnávat databáze Europolu s databází SIS II** a zavedl do SIS hromadné vyhledávání. Europol přezkoumal svůj pracovní program na rok 2016 s cílem zlepšit přístup k rozsáhlým databázím, jako je SIS II, VIS a Eurodac, a řešit otázky týkající se interoperability systémů. V současné době provádí Europol kontroly v SIS II manuálně a použití systému je omezené (pouze 741 vyhledávání v roce 2015, tzn. v prvním roce připojení Europolu na SIS II). Podle právních nástrojů SIS II nemůže Europol do SIS II vkládat záznamy a nemá přístup k záznamům týkajícím se pohřešovaných osob nebo odepření vstupu nebo pobytu na území členského státu. Kromě toho Europol nesmí údaje obsažené v SIS II převést do žádného počítačového systému pro sběr a zpracování údajů, který sám provozuje nebo který se provozuje v jeho prostorách, ani nesmí žádnou část SIS II stáhnout nebo kopírovat.

Databáze SIS II by se měla stát důležitým zdrojem informací, který by doplňoval stávající zpravodajství Europolu o trestné činnosti. Například údaje, které jsou do SIS II vloženy o určité osobě nebo vozidlu na základě článku 36 rozhodnutí Rady o SIS II („skryté kontroly“), by mohly Europolu poskytnout informace o tom, že o daném cíli probíhá vyšetřování v jiném členském státě. Možnost Europolu srovnávat informace získané prostřednictvím jeho komunikačních kanálů (zejména ze členských států nezapojených do SIS nebo od třetích stran) s informacemi dostupnými v SIS II by napomohlo fungování Europolu jakožto informačního uzlu EU. V roce 2016 plánuje Europol rozvinout kapacitu pro provádění pravidelného hromadného vyhledávání v SIS II. To je důležité zejména při kontrole informací získaných ze zemí mimo schengenský prostor.

Europol ještě není připojen k **Vízovému informačnímu systému (VIS)**, ani k systému **Eurodac** (Europol má v plánu zpřístupnit si tuto databázi prostřednictvím nizozemského národního přístupového bodu). Stanovení těch nejvhodnějších opatření vyžaduje určitý čas. V roce 2016 vypracuje Europol návrh kapacit pro porovnávání údajů. Budou brány v úvahu jak systém VIS, tak systém Eurodac.

Příspěvky členských států k nástrojům Europolu a jejich používání byly v roce 2015 výrazně vyšší než v roce 2014. Zatím však neodrážejí závažnost hrozby. Například kontaktní místo Travellers zahrnuje méně než polovinu z odhadovaného počtu evropských zahraničních teroristických bojovníků. Situaci je třeba dále zlepšovat.

Informační systém Europolu (EIS) – referenční systém přímo dostupný všem členským státům – nyní obsahuje informace týkající se více než 3 800 zahraničních bojovníků a s nimi spojených osob, včetně údajů dodaných třetími stranami (zejména Interpolem). S ohledem na útoky spáchané v Paříži v listopadu roku 2015 se mezitím počet subjektů spojených s terorismem celkově zvýšil na více než 7 700 (tzn. oproti 3 732 subjektům spojeným s terorismem na konci 3. čtvrtletí roku 2015 se počet subjektů více než zdvojnásobil). V současné době je v EIS uvedeno více než 4 300 osob spojených s terorismem (včetně výše uvedeného počtu zahraničních bojovníků a s nimi spojených osob). Počet vyhledávání v EIS se ze strany členských států EU od roku 2014 (367 922 dotazů) do roku 2015 (598 652 dotazů) zvýšil o 63 %. V roce 2014 vložily členské státy EU do EIS informace pouze o 18 zahraničních teroristických bojovnících. Do konce ledna roku 2016 vložily členské státy EU do EIS informace celkem o 1 473 zahraničních teroristických bojovnících. Nárůst je to výrazný, ale stále ještě neodpovídá plnému rozsahu hrozby.

V rámci **kontaktního místa Travellers** je v současnosti uchováváno 18 572 záznamů o osobách. Téměř před rokem jich bylo pouze 3 600. Z tohoto celkového počtu (do něhož jsou zahrnuti i spojené osoby atd.) je nyní ověřeno 4 714 cestujících zahraničních teroristických bojovníků. Z těchto 4 714 zahraničních teroristických bojovníků informovaly členské státy EU do konce roku 2015 o 2 407 ověřených zahraničních teroristických bojovnících a v roce 2016 podaly zprávu o dalších 379 zahraničních teroristických bojovnících (tj. celkem 2 786 zahraničních teroristických bojovníků). To představuje nárůst o 1 023 ověřených zahraničních teroristických bojovníků od poslední zprávy protiteroristického koordinátora z listopadu roku 2015. Současný stav vychází z více než 1 900 různých příspěvků ze strany členských států a přidružených partnerů (před rokem se jednalo o přibližně 600 příspěvků). Údaje za rok 2016 již nyní naznačují výrazný nárůst oproti stejnému období minulého roku. Je však třeba uvést, že více než 90 % příspěvků členských států EU v roce 2015 týkajících se ověřených zahraničních teroristických bojovníků v rámci kontaktního místa Travellers pochází pouze od 5 členských států.

Členské státy, které dosud nepřispěly nebo přispěly výrazně méně, pokud jde o kontaktní místo Travellers a další kontaktní místa Europolu, se vyzývají, aby své příspěvky zvýšily.

V rámci **kontaktního místa Hydra** (islamistický terorismus) je v analytickém pracovním souboru Europolu týkajícím se terorismu nyní uvedeno více než 620 000 záznamů údajů, včetně 64 000 záznamů o osobách (včetně podezřelých osob, osob s nimi spojených atd.; jedná se o nárůst o více než 3 500 záznamů o osobách v roce 2015), a více než 11 000 záznamů týkajících se sítí a organizací (o 300 více než na začátku roku 2015). Tyto údaje jsou průběžně aktualizovány ve spolupráci s partnery Europolu a vychází z dosavadních více než 12 800 příspěvků do kontaktního místa Hydra (nárůst o 12 % oproti roku 2015). Mezi roky 2014 a 2015 členské státy téměř zdvojnásobily své příspěvky do kontaktního místa Hydra (nárůst z 543 na 1 031 příspěvků), příspěvky členských států do kontaktního místa Hydra týkající se jednotlivců se mezi roky 2014 a 2015 téměř ztrojnásobily (z 1 589 na 4 398 příspěvků). **Členské státy by měly usnadnit spolupráci Eurojustu a kontaktního místa Hydra, aby mohl Eurojust poskytovat včasnou a účinnou podporu při vyšetřování a stíhání v členských státech.**

– *Prümské rozhodnutí*

Prostřednictvím mechanismu pro výměnu údajů stanoveného prümským rozhodnutím (rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008) si členské státy za účelem prosazování práva a boje proti terorismu vzájemně umožňují přístup ke svým forenzním biometrickým databázím (DNA, otisky prstů), jakož i ke svým údajům o registraci vozidel. K lednu roku 2016 je v oblasti údajů o DNA operativních 22 členských států (21 na konci listopadu roku 2015), v oblasti údajů o otiscích prstů je operativních 21 členských států (namísto 20) a v oblasti údajů o registraci vozidel je operativních 20 členských států (18 na konci listopadu roku 2015). Od zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci v prosinci roku 2015 výrazně vzrostl počet vazeb mezi 22 členskými státy v rámci prümského rozhodnutí (sedm nových vazeb v zájmu výměny údajů o DNA a 18 nových vazeb pro účely výměny údajů o otiscích prstů). Čtyři členské státy, které se na prümském rozhodnutí podílejí, však nejsou operativní vůbec, přičemž většina členských států stále ještě zcela nevyužívá plného propojení, pokud jde o uvedené tři typy údajů. Příčinou jsou zejména technické nebo organizační problémy, které mají být řešeny na vnitrostátní úrovni.

– ***Zajišťování interoperability příslušných databází v souvislosti s bezpečnostními kontrolami***

První diskuse o interoperabilitě databází EU proběhla na zasedání Stálého výboru pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) ve dnech 2. a 3. března 2016. Bude důležité vymezit interoperabilitu a úroveň ambicí s přihlédnutím k rostoucí hrozbě a technologickému vývoji.

V rámci balíčku týkajícího se „inteligentních hranic“, který má být zveřejněn na konci března, hodlá Komise vydat sdělení zejména o jednom aspektu – jak zefektivnit konzultaci hraničních informačních systémů a informačních systémů v oblasti prosazování práva. Interoperabilita bude podstatná i v rámci aktualizace nařízení o SIS II a nařízení o systému Eurodac.

– ***Strukturovaný a mnohostranný přístup v zájmu operativní spolupráce v boji proti teroristickým hrozbám***

První jednání výboru COSI proběhlo ve dnech 2. a 3. března 2016 s cílem zvážit možnost vypracování metodiky pro strukturovaný a mnohostranný přístup v zájmu operativní spolupráce v boji proti teroristickým hrozbám.

– ***Aktualizace rámcového rozhodnutí o boji proti terorismu***

Dne 2. prosince 2015 předložila Komise návrh směrnice o boji proti terorismu, kterou se aktualizuje stávající rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV. V souladu s požadavky rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2178 (2014) a dodatkového protokolu k Úmluvě Rady Evropy o předcházení terorismu, který byl podepsán jménem Evropské unie dne 22. října 2015, zavádí navrhovaná směrnice širší rámec pro kriminalizaci, který zahrnuje i trestnou činnost související s fenoménem zahraničních teroristických bojovníků. Provedení ustanovení protokolu v právu EU připraví půdu pro konečné uzavření dodatkového protokolu k Úmluvě Rady Evropy jménem EU, s výhradou souhlasu Evropského parlamentu. Výsledkem intenzivních jednání v Pracovní skupině pro trestní právo hmotné probíhající od ledna roku 2016 je kompromisní znění, které bude dne 11. března 2016 předloženo Radě SVV jako základ pro dosažení obecného přístupu. To Radě umožní zahájit jednání s Evropským parlamentem v rámci řádného legislativního postupu za účelem konečného přijetí uvedeného návrhu směrnice.

Aktualizace rámcového rozhodnutí Rady o zřízení ECRIS

Dne 19. ledna 2016 přijala Komise návrh na změnu a modernizaci Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS), který byl zřízen v roce 2012. Cílem návrhu je usnadnit výměnu informací z rejstříku trestů v případě občanů třetích zemí v EU. Zajistí, aby systém ECRIS, který je již hojně užíván pro výměnu informací z rejstříků trestů v případě občanů EU, byl využit naplno. Obecný přístup Rady k navrhované směrnici se očekává v červnu roku 2016.

– Eurojust

Přestože došlo mezi lety 2014 a 2015 k výraznému **nárůstu**, pokud jde o výměnu informací a operativní spolupráci v rámci Eurojustu, **čísla stále neodpovídají závažnosti hrozby**.

Počet případů terorismu zaregistrovaných v Eurojustu v roce 2015 (41 případů; 39 z nich jsou operativní případy, z nichž 18 se týká zahraničních teroristických bojovníků) se oproti roku 2014 (14 případů; 13 z nich operativních, z nichž 3 se týkají zahraničních teroristických bojovníků) výrazně zvýšil. Eurojust zřídil v roce 2015 své první koordinační centrum zaměřené na zahraniční teroristické bojovníky a uspořádal 15 koordinačních schůzek ohledně operativních případů terorismu (šest z nich se týkalo zahraničních teroristických bojovníků). Agentura i nadále poskytovala podporu společným vyšetřovacím týmům v případech terorismu: dva společné vyšetřovací týmy v roce 2014 se čtyřmi zúčastněnými členskými státy a tři společné vyšetřovací týmy v roce 2015 se šesti zúčastněnými členskými státy.

Došlo k výraznému nárůstu informací o trestních stíháních a odsouzeních, které byly Eurojustu předloženy na základě rozhodnutí Rady 2005/671/SVV. Množství informací o probíhajících trestních stíháních se například více než ztrojnásobilo (v roce 2014 bylo zaznamenáno 30 případů s těmito informacemi, zatímco v roce 2015 jich bylo 104). Vzrostl i počet uzavřených soudních řízení týkajících se teroristických trestných činů oznámených Eurojustu (ze 180 v roce 2014 na 217 v roce 2015). Uzavřená soudní řízení v roce 2015 se týkala 513 osob, z nichž 85 byly ženy. **Členské státy se vyzývají, aby nadále posilovaly výměnu informací o teroristických trestných činech s Eurojustem a předávaly veškeré tyto informace pravidelně, včas a systematicky.**

Podle rozhodnutí Rady 2005/671/SVV musí informace vyměňované s Eurojustem obsahovat informace o veškerých trestních stíháních a odsouzeních za teroristické trestné činy, jakož i informace týkající se konkrétních okolností těchto trestných činů, odkazy na jiné relevantní případy, žádosti o vzájemnou právní pomoc a informace o vyřízení těchto žádostí. Členské státy by tak více využívaly schopnost Eurojustu nalézat souvislosti mezi případy, jakož i pokračující snahu Eurojustu o centralizaci a analyzování problémů a osvědčených postupů týkajících se trestních stíhání za teroristické trestné činy, jež sdílí s členskými státy, a to zejména v rámci zpráv Eurojustu o odsouzeních za teroristické trestné činy (Terrorism Convictions Monitors – TCM) a příspěvků Eurojustu k výroční zprávě o stavu a vývoji terorismu v EU (TE-SAT). Nové vydání TCM bude zveřejněno na začátku března roku 2016. Příspěvek Eurojustu ke zprávě TE-SAT 2016 byl předložen na konci února roku 2016. Jak TCM, tak TE-SAT i nadále sledují vývoj vnitrostátních právních předpisů týkajících se terorismu.

V listopadu roku 2015 vydal Eurojust **třetí utajovanou zprávu nazvanou „Zahraniční terorističtí bojovníci: názory Eurojustu na tuto problematiku a reakce trestního soudnictví“**. Analyzuje z různých národních perspektiv reakci trestního soudnictví na problematiku zahraničních teroristických bojovníků, jakož i poznatky získané z vyšetřování a trestních stíhání zahraničních teroristických bojovníků. Shrnutí hlavních zjištění této zprávy bylo schváleno kolegiem dne 16. února a tentýž den bylo zveřejněno formou dokumentu Eurojustu s označením „LIMITED“.

Poradní fórum generálních prokurátorů a nejvyšších státních zástupců členských států dospělo na svém 10. zasedání dne 11. prosince 2015 k závěrům (dokument 5930/16) týkajícím se tří hlavních témat, včetně boje proti terorismu. Dne 25. listopadu 2015 uspořádal Eurojust zasedání věnované vytvoření justiční sítě pro boj proti kyberkriminalitě, na němž se odborníci shodli, že je třeba tuto specializovanou síť podporovanou Eurojustem zřídit.

ECTC by mělo s Eurojustem úzce spolupracovat, aby plně využívalo koordinační nástroje Eurojustu a jeho dlouhodobé zkušenosti s případy, jakož i síť národních zpravodajů pro Eurojust pro otázky terorismu jmenovaných členskými státy, Norskem, Švýcarskem a USA.

3. Kontroly na vnějších hranicích

– *Cílená revize Schengenského hraničního kodexu*

V souladu s mandáty udělenými Radou pro spravedlnost a vnitřní věci v listopadu roku 2015 a Evropskou radou v prosinci roku 2015 projednává příslušná pracovní skupina Rady a radové pro SVV přednostně návrh Komise týkající se cílené **změny Schengenského hraničního kodexu (předložený dne 15. prosince 2015)**.

Hlavním prvkem tohoto návrhu je zavedení **povinných systematických kontrol na vnějších pozemních, námořních a vzdušných hranicích** s ohledem na občany Unie a další osoby požívající právo na volný pohyb, kteří by byli systematicky kontrolováni podle příslušných databází. Systematické kontroly občanů Unie pomocí databází probíhají na základě vyhledávání shody, přičemž využívají databáze takovým způsobem, aby byla práva v oblasti osobních údajů dotčena jen ve velmi omezené míře odůvodněné bezpečnostními účely. Obecný přístup ke kompromisnímu znění návrhu předsednictví byl dosažen na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci konaném dne 25. února 2016.

– *Pevný právní základ pro příspěvek Frontexu k boji proti terorismu a organizované trestné činnosti a přístup k příslušným databázím*

Dne 15. prosince 2015 předložila Komise návrh nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráž (který lze chápat jako významné posílení mandátu Frontexu a přejmenování této agentury). Návrh, který v současnosti projednává Rada, obsahuje ustanovení, jež agentuře umožní pokrýt aspekty přeshraniční trestné činnosti a terorismu v její analýze rizik tím, že jí dá možnost zpracovávat osobní údaje osob podezřelých z účasti na teroristických činech a zajistí, aby agentura spolupracovala s dalšími agenturami Unie a mezinárodními organizacemi pro předcházení přeshraniční trestné činnosti a terorismu. Pokud jde o přístup k vnitrostátním a evropským databázím, návrh nařízení stanoví povinnost členských států umožnit přístup do těchto databází členům evropské pohraniční a pobřežní stráže. V důvodové zprávě Komise uvedla, že projedná možnost poskytnout agentuře přístup do evropských databází, jako je SIS, a zvaží předložení návrhů na případnou změnu právních aktů, z nichž tyto databáze vycházejí.

– **Zadávání údajů do SIS II a jeho využívání**

Účinné využívání Schengenského informačního systému II (SIS II) zahrnuje **systematické sdílení všech příslušných údajů podle čl. 36 odst. 2 a 3**, jakož i zajištění norem kvality údajů. Během uplynulých 12 měsíců došlo k významnému nárůstu používání záznamů a pozitivních nálezů v SIS podle čl. 36 odst. 2 a 3 a více než polovina členských států EU využila mechanismu okamžitého hlášení.

	31. prosince 2014	31. prosince 2015
Počet záznamů o osobách pořízených pro účely skrytých nebo zvláštních kontrol (čl. 36 odst. 2)	44 669 záznamů	61 575 záznamů
Počet záznamů o osobách pořízených pro účely skrytých nebo zvláštních kontrol v zájmu státní bezpečnosti (čl. 36 odst. 3)	1 859 záznamů	7 945 záznamů
Počet záznamů o osobách pořízených pro účely skrytých nebo zvláštních kontrol v souladu s čl. 36 odst. 2 a 3 s požadavkem okamžitého hlášení	– Tato funkce byla zavedena v únoru roku 2015.	5 189 záznamů (vloženo 21 členskými státy EU)

Četnost využívání SIS II se v jednotlivých členských státech výrazně liší a členské státy uplatňují na využívání SIS II v rámci boje proti terorismu různé normy (viz dokument 5722/16 RESTREINT UE / EU RESTRICTED). Navíc **není možné rozlišit, kolik záznamů se týká zahraničních teroristických bojovníků / teroristů**. Zahraniční terorističtí bojovníci / teroristé mohou být rovněž uvedeni v rámci jiných kategorií záznamů, jako jsou záznamy pro účely zatčení nebo odepření vstupu. Mezi problémy patří: pravidla kompatibility záznamů, která brání vytváření záznamů pro tutéž osobu podle různých článků (např. podle článku 26 SIS II (v případě, že byl na zahraničního teroristického bojovníka vydán evropský zatýkací rozkaz) a článku 36 SIS II); nejednotné používání SIS II v případě zahraničních teroristických bojovníků ze strany členských států; nedostatek relevantních informací souvisejících se záznamy; problémy se zadržením osob na místě v případě skrytých kontrol; neexistence postupů pro případy pozitivního nálezu týkajícího se osob s neplatnými cestovními doklady; a neexistence systematického zadávání všech záznamů o zahraničních teroristických bojovnících do SIS II ze strany všech členských států.

Návrhy členských států zahrnují zavedení zvláštního záznamu pro zahraniční bojovníky / teroristy, jednotnější pravidla pro vytváření záznamů o zahraničních teroristických bojovnících podle článku 36 a analýzu informací SIS II Europolem.

Komise by měla být vyzvána k tomu, aby a) se i nadále zabývala otázkami, jako jsou společné normy kvality údajů pro záznamy, a to na základě diskusí vedených v rámci výboru SIS/VIS, Pracovní skupiny pro schengenské záležitosti (SIS/SIRENE) i během zasedání Pracovní skupiny pro terorismus, které se bude konat dne 8. března 2016 za účasti odborníků ze skupiny SIS/SIRENE, a b) usnadnila poskytování praktických pokynů pro členské státy.

Řešení mohou spočívat ve vložení konkrétního nového článku o teroristických trestných činech do rozhodnutí o SIS II, nebo v dohodě o používání jednoho ze stávajících článků pro teroristické trestné činy s cílem rozlišit záznamy v oblasti terorismu a jiné trestné činy. V kombinaci se společnými kritérii a normami pro vkládání záznamů o zahraničních teroristických bojovnících, včetně případného nového formuláře, by se tím umožnilo jednotnější používání SIS II, pokud jde o zahraniční teroristické bojovníky a jiné osoby podezřelé ze spáchání teroristických činů. Školení (zejména koncových uživatelů) na základě těchto norem bude důležité a mělo by být uspořádáno všemi členskými státy za podpory agentury CEPOL. Komise by měla být vyzvána, aby tyto normy vypracovala a předložila je spolu se svou zprávou/studií o zavádění SIS II, která se plánuje na duben roku 2016. S ohledem na nové legislativní návrhy pro SIS II, jež jsou plánovány na konec roku 2016, by však **měl být pro vytváření záznamů a jejich obsah stanoven jednotný společný přístup.**

– *Biometrické údaje v SIS II*

Přestože systém SIS II obsahuje 90 000 otisků prstů, **neexistuje zatím možnost vyhledávání.** Přístup k fotografiím a otiskům prstů je možný pouze za účelem potvrzení totožnosti v případě pochybností (čl. 22 písm. b) obou příslušných právních nástrojů SIS II¹). Stávající právní nástroje již umožňují používání otisků prstů jakožto biometrického identifikátoru pro identifikaci osoby (funkce biometrického vyhledávání podle otisků prstů), je však ještě třeba, aby to bylo proveditelné i po technické stránce. Komise předložila o této technologii zprávu dne 29. února 2016 a musí konzultovat Evropský parlament (čl. 22 písm. c)²).

¹ Nařízení (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace, Úř. věst. L 381, 28.12.2006, s. 4, a rozhodnutí 2007/533/SVV o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace, Úř. věst. L 205, 7.8.2007, s. 63.

– ***Využívání databázi Interpolu***

V závěrech Rady ze dne 20. listopadu byl formulován požadavek, aby do března roku 2016 bylo na všech vnějších hraničních přechodech provedeno elektronické napojení na příslušné databáze Interpolu a aby byly zavedeny automatické kontroly cestovních dokladů. **Minimálně dva členské státy však dosud elektronické napojení na nástroje Interpolu na všech svých vnějších hraničních přechodech (vzdušných, pozemních, námořních) neprovedly.** Několik členských států aktualizuje databázi odcizených a ztracených cestovních dokladů (databáze SLTD) stále manuálně, což při systematickém provádění vede k prodlevám v aktualizaci a vyžaduje větší nasazení lidských zdrojů. Řada členských států automatické vyhledávání v databázi SLTD stále ještě neprovádí.

Počet vyhledávání v databázi SLTD, která uskutečnily všechny členské státy celkem, vzrostl z 280 749 717 v roce 2014 na 360 359 191 v roce 2015. Stále větší znepokojení však vyvolává kvalita údajů, kterou by měly členské státy za podpory generálního sekretariátu Interpolu dále zlepšit (například tím, že každý ztracený nebo odcizený cestovní doklad bude zrušen příslušným členským státem, který doklad vydal). Kromě toho je zapotřebí **zvýšit informovanost veřejnosti** o tom, že ztracené či odcizené pasy mohou použít pachatelé trestných činů nebo teroristé, včetně zahraničních teroristických bojovníků, k cestám po EU pod falešnou totožností. Komise by měla být vyzvána, aby podpořila úsilí členských států o zajištění kvality údajů a prosazování informovanosti veřejnosti, a to v úzké spolupráci s Interpolem.

– ***Uplatňování společných ukazatelů rizik***

Operační plány příslušných společných operací koordinovaných Frontexem byly pozměněny a obsahují pokyny ohledně identifikace zahraničních teroristických bojovníků prostřednictvím porovnání s příslušnými databázemi za použití společných ukazatelů rizik. Vyžadují, aby případné podezřelé subjekty byly předány k podrobné kontrole v druhé linii, a pro nezbytné případy stanoví následné předání vnitrostátním zpravodajským službám. Tyto případy by měly být oznamovány rovněž Frontexu společně s informacemi o tom, jak podezřelé osoby odpovídají společným ukazatelům rizik nebo vykazují nové rysy, které by v zájmu věci mohly být dále šířeny jako nové ukazatele.

V souladu s požadavky Komise a Rady podporuje Frontex členské státy při uplatňování společných ukazatelů rizik v rámci všech operací, které jsou prováděny na hraničních přechodech. Frontex tento operační cíl a související podávání zpráv začlenil jakožto samostatný prvek do všech pozemních a leteckých operací probíhajících na hraničních přechodech.

Operace na hraničních přechodech koordinované Frontexem, které se zaměří na námořní hranice, budou naplánovány v pozdějších fázích roku 2016. Podávání zpráv o odhalení podezřelých cestovních aktivit zahraničních teroristických bojovníků je centralizováno v rámci oddělení analýzy rizik, a tudíž odděleno od pravidelného podávání operativních zpráv.

Společné ukazatele rizik byly poskytnuty Frontexu, který s nimi, jakož i s příručkou „Používání společných ukazatelů rizik“, nyní seznamuje přidělené a vyslané úředníky před jejich nasazením do společné operace. Příručka bude aktualizována na základě informací poskytnutých Europolem a informací shromážděných v průběhu společných operací koordinovaných Frontexem.

Používání společných ukazatelů rizik se změní poté, co vstoupí v platnost cílená změna Schengenského hraničního kodexu. Podle příslušného návrhu se u všech cestujících překračujících vnější hranice (státních příslušníků třetích zemí i občanů EU) stane pravidlem systematická kontrola porovnáním s příslušnými databázemi, s výhradou výjimek pro pozemní a námořní hranice a přechodného období v délce 6 měsíců od okamžiku, kdy vstoupí v platnost nařízení týkající se vzdušných hranic. Pro hraniční přechody, na které se vztahují uvedené výjimky nebo přechodné období, budou společné ukazatele rizik i nadále relevantní.

– *Provádění bezpečnostních aspektů hotspotů / Frontexu*

Dne 10. února 2016 zveřejnila Komise souhrnné sdělení² o fungování hotspotů v Itálii a Řecku a vydala doporučení.

Cílem je dosáhnout toho, aby byly v hotspotech všem přicházejícím migrantům snímány otisky prstů a aby tito migranti byli zkontrolováni. Je vynakládáno úsilí s cílem řešit hlavní otázky související s nedostatečnou infrastrukturou (jedná se např. o vysokorychlostní internetové připojení, které je nezbytné pro vkládání údajů a ověřování v databázích, o infrastrukturu a poskytované služby), jakož i s lidskými zdroji (např. koordinátory) vyslanými hostitelskou vládou do hotspotů. Míra snímání otisků prstů se zvýšila, avšak otisky prstů stále nejsou systematicky vkládány do systémů ani porovnávány se všemi databázemi.

Současná situace v **Itálii** v oblasti komunikačních technologií, pokud jde o uplatňování přístupu založeného na hotspotech:

- Frontex vypracoval pro Itálii balíček podpůrných opatření v oblasti identifikace, registrace, kontroly dokladů, informativních pohovorů a navracení (vyslání 25 úředníků Frontexu).

² Dokument COM(2016) 85 final obsahující sdělení o aktuálním stavu provádění prioritních opatření v rámci Evropského programu pro migraci, 10.2.2016

- Míra snímání otisků prstů osob, které se nedávno vylodily, vykázaná italskými orgány, organizací IOM a Frontexem dosáhla ve funkčních hotspotech téměř 100 % (v lednu 2016 celkově 87 %)³.
- Otisky prstů jsou porovnávány s údaji ve vnitrostátní databázi AFIS a předávány do centrálního systému Eurodac.
- Během procesu identifikace pomáhá Frontex při kontrolách dokladů a v případě pochybností předají jeho úředníci příslušný podezřelý doklad italským orgánům, které provedou hloubkovou kontrolu.
- Informativní pohovory jsou v Itálii prováděny a integrovány uspokojivě a přispívají k analýze rizik a dalšímu zpracování za účelem předání Europolu.

Spolupráci s Europolem zajišťují italské orgány prostřednictvím národní jednotky Europolu, neboť Frontex jakožto třetí operativní partner nepatří mezi uživatele informačního systému Europolu (EIS). V hotspotech dosud nebyla navázána přímá spolupráce s Interpolem.

Jednou z výzev je omezená kapacita hotspotů, jež má nepříznivý dopad na dobu potřebnou k provedení plné identifikace, registrace a bezpečnostních kontrol. **Je třeba zvážit přidělení dalších odborníků z členských států, aby mohlo být prováděno systematické ověřování v databázích.** V současné době se připravují plány na vytvoření týmu pro mobilní hotspot, který by působil v dalších přístavech, do nichž migranti připlouvají.

Současná situace v **Řecku** v oblasti komunikačních technologií, pokud jde o uplatňování přístupu založeného na hotspotech:

- V současné době jsou plně provozuschopné pouze 2 z 5 plánovaných hotspotů (na ostrovech Lesbos a Chios).
- Stále ještě nefunguje bezprostřední porovnávání všech otisků prstů s údaji v systému Eurodac.
- Registrační aplikace, která je instalována na pracovních stanicích určených pro otisky prstů, byla upravena s cílem umožnit koncovým uživatelům jedním kliknutím zahájit vyhledávání zadaného jména nejen ve vnitrostátní databázi, ale i v databázi SIS II a databázi Interpolu SLTD.
- **V několika hotspotech dosud nebyly zavedeny bezpečnostní kontroly.**

Spolupráci s Europolem obecně zajišťují řecké orgány prostřednictvím národní jednotky Europolu.

³ Příloha 3 sdělení Komise COM(2016) 85 final ze dne 10. února 2016.

– ***Řízení migrační krize prostřednictvím integrovaných opatření pro politickou reakci na krize – bezpečnost a hotspoty***

Ode dne 9. listopadu 2015, kdy byla plně aktivována integrovaná opatření EU pro politickou reakci na krize (opatření IPCR), předsednictví Rady předsedalo několika zasedáním týkajícím se těchto opatření, která se zabývala hlavními nedostatky a možnými řešeními současné migrační a uprchlické krize. Byly vypracovány návrhy podporující rozhodování Rady.

Zasedání se pořádají k zásadním tématům, mimo jiné na téma hotspotů. Jejich zřizování a řádné fungování, včetně bezpečnostních kontrol, je pro předsednictví prioritním tématem. Dne 18. listopadu 2015 a 3. března 2016 se konala zasedání věnovaná výhradně opatřením IPCR, a to za účasti Itálie, Řecka, Europolu a Frontexu. Bylo shodně konstatováno, že prvořadou pozornost je třeba věnovat bezpečnosti v hotspotech, řešit nedostatky stávajících stanic EURODAC s cílem zajistit řádnou registraci a snímání otisků prstů, usnadnit vysílání národních styčných úředníků do hotspotů, kde by spolupracovali s Frontexem a Europolem, a zajistit systematické ověřování v několika databázích (SIS II, EIS, vnitrostátním policejním systému, Vizovém informačním systému a databázi SLTD), s případným využitím dalších nástrojů, jako je průmské rozhodnutí a systém FADO⁴. Předsednictví navrhuje, aby bylo urychleně vypracováno řešení, které umožní výměnu otisků prstů mezi členskými státy, a aby byla co nejdříve finalizována dohoda mezi Frontexem a Europolem o výměně údajů (k tomu již mezitím došlo).

Je vyvíjeno úsilí o řešení problematiky **padělaných dokladů**, přičemž například Řecko připravuje nový dočasný doklad totožnosti se zdokonalenými ochrannými prvky a do Itálie a Řecka jsou vysíláni zkušení odborníci na doklady. Zde je třeba uvést příklad týmu na podporu ochrany hranic, vyslaného Nizozemskem a začleněného na dobu šesti měsíců do operací koordinovaných Frontexem. Jedná se o plně vybavený víceborový tým 45 osob (z řad námořní policie, vojenské policie, pobřežní stráže, odborníků na doklady atd.), který je schopen řešit všechny aspekty bezpečnosti hranic a který již začal provádět základní bezpečnostní kontroly.

⁴ FADO (False and Authentic Documents Online – Falešné a pravé doklady online) je systém podléhající režimu utajení s omezeným přístupem určený pro výměnu informací o cestovních dokladech a dokladech totožnosti mezi odborníky na doklady, který byl zřízen na základě společné akce Rady 98/700/SVV. Informace o pravých dokladech, které systém FADO obsahuje, jsou částečně zpřístupněny veřejnosti prostřednictvím systému PRADO. V systému PRADO jsou z technického hlediska popsány cestovní doklady a doklady totožnosti, přičemž popisy zahrnují i nejdůležitější ochranné prvky. Tyto informace jsou k dispozici na internetových stránkách Rady Evropské unie.

– **Spolupráce Frontexu, Europolu a Eurojustu / bezpečnostní kontroly v souvislosti s migranty**

Operativní spolupráce mezi Frontexem a Europolem zaznamenala významný posun. Dne 4. prosince 2015 byla podepsána nová **operativní dohoda** mezi oběma agenturami v zájmu zintenzivnění spolupráce v boji proti přeshraniční trestné činnosti prostřednictvím výměny informací, včetně osobních údajů osob podezřelých z páčání trestné činnosti, a prostřednictvím společného plánování operativních činností. Dne 17. prosince 2015 přijala správní rada Frontexu prováděcí opatření ke zpracování osobních údajů, ve kterých jsou stanoveny podmínky, za nichž může Frontex zpracovávat osobní údaje shromážděné členskými státy v průběhu nebo v rámci společných operací, rychlých zásahů a pilotních projektů Frontexu. V roce 2016 zahájil Frontex pilotní projekt zaměřený na zpracovávání osobních údajů a jejich následné předávání Europolu. V současné době probíhá v rámci společné operace Triton pilotní projekt, jehož cílem je vypracovat podrobné prvky systému PeDRA, který bude zpracovávat osobní údaje. Dříve než si Europol a Frontex začnou osobní údaje vyměňovat systematicky, bude muset udělit konečný souhlas evropský inspektor ochrany údajů.

Je důležité, aby informace získané Frontexem bylo možné sdílet nejen s Europolem, ale i s příslušnými vnitrostátními orgány členských států. Podle ustanovení článku 11c stávajícího nařízení však toto možné není. Frontex nemůže od třetích zemí získávat osobní údaje týkající se trestných činů a terorismu ani tyto údaje nemůže používat. Frontex dosud nemá přístup k **SIS II**. Tento **přístup by byl důležitý pro účely analýzy rizik a odhalování podezřelých cest i vkládání informací**, zejména pokud jde o operativní činnosti v hotspotech a v oblasti západního Balkánu. Frontex by v budoucnu potřeboval také přístup do databáze inteligentních hranic.

S cílem podpořit reakci EU na migrační krizi byli vysláni úředníci **Europolu**, kteří budou na rotační bázi působit u regionální jednotky EU, kde jim Frontex poskytl prostory v rámci kanceláří zřízených v Katánii (Itálie) a v Pireu (Řecko); to Frontexu a Europolu umožní koordinovat podporu pro členské státy v první linii a v maximální možné míře využívat relevantních informací shromážděných v hotspotech.

Kontaktními osobami **Eurojustu** byli jmenováni státní zástupci v Itálii a Řecku, kteří mají za úkol podporovat zřízené hotspoty a předávat příslušné informace a případy národním sekcím Eurojustu za účelem návazných kroků ze strany justičních orgánů a koordinace na úrovni EU.

4. Střelné zbraně a výbušniny

Dne 8. dubna 2016 vstoupí v platnost prováděcí nařízení o společných minimálních standardech pro deaktivaci střelných zbraní. Rada a Komise by měly být vyzvány, aby se danou otázkou dále zabývaly a zajistily, že daný termín bude dodržen. S cílem dohodnout společný přístup probíhají v současné době v Radě jednání na základě návrhu předloženého Komisí dne 18. listopadu 2015, který aktualizuje směrnici o střelných zbraních 91/477 ze dne 18. června 1991.

Komise dne 2. prosince 2015 vydala **akční plán EU proti nedovolenému obchodu se střelnými zbraněmi a výbušninami a proti jejich používání**. Akční plán podpoří legislativní balíček prostřednictvím příručky pro sledování a vyhledávání nelegálních střelných zbraní, možného zákazu hotovostních plateb v kontextu soukromých prodejů nebo nákupu střelných zbraní a munice a hodnocení parametrů systému pro výměnu informací o pohybu střelných zbraní v rámci EU. Akční plán rovněž vyzval k plnému provádění nařízení o prekurzorech výbušnin a k jeho revizi v roce 2016, jakož i k lepšímu využívání stávajících nástrojů a inovativních detekčních metod za účelem řešení hrozeb souvisejících s výbušninami. Komise podporuje iniciativy obsažené v akčním plánu prostřednictvím Fondu pro vnitřní bezpečnost.

Zásadní význam má i nadále operativní spolupráce při řešení problematiky střelných zbraní prostřednictvím Europolu v rámci **politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti**, zejména v kontextu operačního akčního plánu pro střelné zbraně. Během roku 2015 se počet členských států účastnících se činností v rámci priority politického cyklu EU týkající se střelných zbraní zvýšil ze 13 na 20. Zapotřebí je rovněž využívat ve větší míře **kontaktní středisko pro střelné zbraně (FP Firearms)**. Od zahájení provozu v lednu roku 2014 obdrželo toto středisko k dnešnímu dni více než 3 500 příspěvků, které se týkaly zhruba 663 vyšetřovaných případů zahrnujících více než 42 000 střelných zbraní, více než 29 560 osob a přibližně 3 340 (podezřelých) společností. V roce 2015 obdrželo kontaktní středisko pro střelné zbraně 2 072 příspěvků, což představuje 59 % z celkového počtu obdržených příspěvků (3 507) a 51% nárůst oproti roku 2014 (z 1 370 v roce 2014 na 2 072 do konce roku 2015, celkem 3 442 do konce roku 2015 – nyní celkem 3 507 příspěvků).

Frontex posílil svoje zapojení do šesti operativních akcí zaměřených zejména na oblast západního Balkánu a hraje významnou úlohu v boji proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi na vnějších hranicích EU. S cílem usnadnit boj proti nedovolenému přeshraničnímu obchodování se střelnými zbraněmi byla lídrům evropské multidisciplinární platformy pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT) zpřístupněna služba Eurosur Fusion Services. V rámci regionální sítě pro analýzu rizik v zemích západního Balkánu (WB-RAN), spravované Frontexem, byla společně se zeměmi západního Balkánu zahájena testovací fáze nových ukazatelů trestné činnosti související se střelnými zbraněmi. Jejím cílem je shromáždit údaje o nelegálních střelných zbraních zajištěných na hranicích. Po skončení pilotní fáze bude v druhé polovině roku 2016 provedeno hodnocení za účelem případné konsolidace nového modelu výměny údajů, což napomůže tomu, aby operativní reakce byla adekvátnější. Frontex se zúčastnil dnů společné akce pořádaných v roce 2015 v rámci operace Blue Amber za účelem řešení nedovoleného obchodování se střelnými zbraněmi a v roce 2016 bude dny společné akce nadále podporovat prostřednictvím víceúčelových společných operací, zejména v oblasti západního Balkánu.

Výbor **COSI** přislíbil, že vypracuje přehled všech akcí souvisejících s nelegálními střelnými zbraněmi.

5. Bezpečnostní služby

Pod vedením nizozemského předsednictví, jehož cílem je další posílení spolupráce bezpečnostních služeb mimo kontext EU, usiluje protiteroristická skupina (CTG) o zintenzivnění mnohostranných výměn v reálném čase a v zájmu usnadnění tohoto procesu má v úmyslu spustit do poloviny roku 2016 novou platformu. Na neformálním zasedání Rady SVV dne 25. ledna 2016 informoval předseda protiteroristické skupiny o plánovaných opatřeních.

Kromě významné spolupráce, která již mezi členskými státy existuje, bylo z podnětu francouzského národního zpravodajského koordinátora, pod záštitou ministra vnitra Bernarda Cazeneuvea a za účasti protiteroristického koordinátora EU uspořádáno v Paříži dne 1. února 2016 zasedání evropských vládních orgánů⁵.

⁵ Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Rakousko, Spojené království, Spolková republika Německo, Španělsko a Švédsko.

6. Boj proti financování terorismu

Dne 2. února 2016 vydala Komise **akční plán** na posílení boje proti financování terorismu, který obsahuje celkem 20 opatření, jež mají být přijata, včetně návrhů legislativních aktů a nelegislativní činnosti. Dne 12. února 2016 **přijala Rada ECOFIN závěry**, v nichž akční plán přivítala, zejména pak změny směrnice o boji proti praní peněz a urychlené provádění opatření OSN ke zmrazení majetku. Členské státy byly naléhavě vyzvány, aby urychlily provedení směrnice o boji proti praní peněz do vnitrostátního práva. Rada vyzvala ke zřízení platformy EU, na níž by byly uvedeny osoby a subjekty, v jejichž případě jednotlivé členské státy rozhodly podle svých vnitrostátních právních předpisů o zmrazení majetku v souvislosti s terorismem.

Čtvrtá **směrnice o boji proti praní peněz** přijatá dne 20. května 2015 musí být na vnitrostátní úrovni provedena do vnitrostátního práva nejpozději do konce roku 2016. Komise předloží legislativní návrh na změnu čtvrté směrnice o boji proti praní peněz, pokud jde o: harmonizovaná posílená opatření hloubkových kontrol nebo případně protiopatření vůči vysoce rizikovým třetím zemím, platformy pro směnu virtuálních měn, předplacené platební nástroje, přístup finančních zpravodajských jednotek a dalších příslušných orgánů k centralizovaným registrům bankovních a platebních účtů nebo elektronickým systémům vyhledávání dat a zlepšení přístupu finančních zpravodajských jednotek k informacím a výměny těchto informací. Komise rovněž oznámila, že brzy předloží akční plán EU pro potírání nezákonných finančních toků souvisejících s nedovoleným obchodováním s planě rostoucími rostlinami a volně žijícími živočichy.

Dne 17. prosince 2015 přijala **Rada bezpečnosti Organizace spojených národů rezoluci 2253** s cílem posílit opatření proti financování terorismu, zejména namířená proti DÁ'ÍŠ. Vybízí k zintenzivnění spolupráce se soukromým sektorem. Členské státy a Europol by měly spolupráci se soukromým sektorem dále posílit v zájmu účinného boje proti financování terorismu na operativní úrovni.

– *Program sledování financování terorismu (TFTP) / EU–USA*

Od roku 2010, kdy program TFTP vstoupil v platnost, bylo v jeho rámci dosud poskytnuto více než 16 700 informačních hlášení. Od ledna roku 2015 do konce ledna roku 2016 předložily orgány USA 50 příspěvků a členské státy a Europol odeslaly 160 žádostí, což vedlo ke vzniku více než 9 400 informačních hlášení relevantních pro všech 28 členských států. Patří sem mimo jiné téměř 100 výměn v rámci TFTP ohledně cestujících bojovníků (Sýrie/Irák/IS) vedoucích k více než 2 900 hlášení týkajících se tohoto jevu (relevantních pro 27 členských států). Program TFTP rovněž podpořil vyšetřování teroristických útoků z listopadu roku 2015, přičemž výsledkem bylo téměř 800 hlášení. Z celkového hlediska se program TFTP ukázal jako cenný nástroj při vyšetřování týkajícím se terorismu: zvyšuje schopnost mapovat teroristické sítě, neboť často doplňuje články, které v řetězci vyšetřování chybějí.

Článek 4 dohody o TFTP mezi EU a USA vyjímá z oblasti působnosti TFTP údaje o finančních transakcích souvisejících s jednotnou oblastí pro platby v eurech (SEPA) (o finančních transakcích v eurech všech členských států EU, plus Islandu, Norska, Lichtenštejnska, Švýcarska, Monaka a San Marina). Z hodnocení dopadu pro rok 2013 vyplynulo, že systém sledování v rámci SEPA není proporcionální a má pouze omezenou přidanou hodnotu.

Počínaje únorem roku 2014 musely všechny země eurozóny nahradit veškeré úhrady a inkasa v eurech v rámci eurozóny transakcemi souvisejícími se SEPA. Platnost dočasných výjimek v členských státech EU skončila v únoru roku 2016. Rámec SEPA by měly začít splňovat všechny země SEPA, které nejsou členy EU, do konce října roku 2016. Vzhledem k těmto skutečnostem není TFTP nástrojem, s jehož pomocí by bylo možné sledovat činnosti související s terorismem (s financováním terorismu) a prováděné v rámci zemí SEPA i mezi nimi navzájem v případě transakcí SEPA, které jsou vyloučeny z oblasti působnosti článku 4 dohody o TFTP mezi EU a USA.

To zejména znamená, že je zde informační mezer, pokud jde o zjišťování kontextových informací o zahraničních teroristických bojovnicích a osobách s nimi spojených v rámci zemí SEPA, což snižuje možnost odhalování a narušování teroristických (podpůrných) sítí, včetně souvisejících činností financování. Začlenění sítě finanční zpravodajské jednotky do Europolu v roce 2016 informační mezeru neodstraní, neboť přístup TFTP netvoří součást pracovních metod sítě finančních zpravodajských jednotek. V akčním plánu EU vypracovaném Komisí k posílení boje proti financování terorismu, zveřejněném dne 2. února 2016, je uvedeno, že Komise do čtvrtého čtvrtletí roku 2016 posoudí, zda je zapotřebí doplňkový systém k dohodě o TFTP mezi EU a USA.

– ***FIU.net***

Síť FIU.net byla začleněna do Europolu (Evropského centra pro boj proti terorismu, ECTC) dne 1. ledna 2016. Europol danou platformu v současné době provozuje, ale mezi sítí FIU.net a databázemi Europolu neexistuje žádné propojení. FIU.net umožňuje národním finančním zpravodajským jednotkám si vzájemně sdělovat a ověřovat údaje v reálném čase. V roce 2016 se úsilí soustředí na to, aby bylo dokončeno začlenění FIU.net do Europolu, pokud jde o správu a technologii. V této souvislosti je důležité, aby byla zachována charakteristika a technologie databáze Match3.

7. Směrnice o bezpečnosti sítí a informací (NIS)

Dne 7. prosince 2015 dosáhlo lucemburské předsednictví neformální dohody s Evropským parlamentem na společných pravidlech pro posílení bezpečnosti sítí a informací v celé EU. V nové směrnici budou stanoveny povinnosti, které musí v oblasti kybernetické bezpečnosti plnit provozovatelé základních služeb a poskytovatelé digitálních služeb. Tyto subjekty budou muset přijímat opatření pro řízení kybernetických rizik a podávat zprávy o závažných bezpečnostních incidentech, přičemž obě kategorie však budou podléhat odlišným režimům. Nizozemské předsednictví má v plánu uspořádat v nadcházejících měsících zasedání, která se budou týkat zřízení sítě CSIRT (síť pro operativní spolupráci).

8. Elektronické důkazy

Internetové komunikační kanály a nejrůznější sociální média, včetně technologií založených na šifrování, jsou široce používanými postupy pro teroristické účely. Lucemburské předsednictví zahájilo v rámci Rady širokou politickou rozpravu o otázkách týkajících se vyhledávání a používání elektronických důkazů v trestním řízení; mezi hlavní témata patří účinnost stávajícího rámce pro vzájemnou právní pomoc, účinek zrušení směrnice 2006/24/ ES (směrnice o uchovávání údajů) Evropským soudním dvorem, cloud computing a soudní příslušnost, spolupráce s poskytovateli služeb a zejména s orgány USA, jakož i potřeba zajistit dodržování základních práv v této oblasti. Na základě operativních a praktických zkušeností vypracovaly Eurojust a Europol společný dokument (14812/15) s názvem *Společné výzvy v boji proti kyberkriminalitě*, který pojednává o možných přístupech k řešení těchto výzev z hlediska prosazování práva a stíhání.

V diskusi o těchto otázkách pokračuje dále nizozemské předsednictví, které se zaměřuje zejména na to, jak zajistit účinné postupy pro vzájemnou právní pomoc, jak definovat společný přístup týkající se například předpisů o soudní příslušnosti platných v případě, kdy umístění údajů nebo původ kybernetického útoku nejsou známy, a jak vytvořit společný rámec pro spolupráci se soukromým sektorem, zejména se zahraničními poskytovateli internetových služeb. V návaznosti na jednání na neformálním zasedání ministrů spravedlnosti a vnitra (25. a 26. ledna 2016, Amsterdam) se o těchto otázkách uskuteční ve dnech 7. a 8. března 2016 konference předsednictví na téma soudní příslušnost v kyberprostoru, jejímž cílem je získat další odborné poznatky. Výsledky této konference projedná Rada SVV v červnu roku 2016.

II. PŘEDCHÁZENÍ RADIKALIZACI A OCHRANA HODNOT

1. Předcházení radikalizaci – obecný přístup

Nizozemské předsednictví uspořádalo v Amsterdamu ve dnech 1. a 2. února 2016 konferenci s názvem „Uvažovat globálně, jednat lokálně: komplexní přístup k boji proti radikalizaci a násilnému extremismu“, na které se jednalo o důležitosti zapojení místních aktérů do celounijního úsilí v boji proti terorismu a o individuálnější přístup k boji proti radikalizaci, včetně zaměření na genderové aspekty a na otázku navrátilců. Posílením místních schopností řešit radikalizaci prostřednictvím struktur zahrnujících více subjektů se bude zabývat i nová pracovní skupina LOCAL v rámci sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN). Cílem této pracovní skupiny je napomáhat při součinnosti s dalšími příslušnými iniciativami.

– *Centrum excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN)*

Komise vyčlenila na období 2014–2017 částku až do výše 25 milionů EUR ve prospěch centra excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN), které bylo zřízeno dne 1. října 2015. Toto nové centrum již zahájilo činnost, uskutečnilo například studijní návštěvy ve věznicích v Paříži a ve Vughtu (Nizozemsko) a zabývalo se německým přístupem k boji proti pravicovému násilného extremismu. Na zasedáních byly řešeny otázky, jak identifikovat samostatně jednajících jedince a jak s nimi zacházet nebo jak do strategií deradikalizace zapojit odborníky na duševní zdraví. Jednaly rovněž další pracovní skupiny, jako je pracovní skupina pro otázky vzdělávání, vězeňství a probace, policie a prosazování práva, mladých lidí, rodin a komunit, komunikace a propagandy, místních orgánů, uctívání památky obětí terorismu a zdravotnictví či sociální péče. Další zasedání pracovních skupin jsou naplánována na nadcházející týdny.

Centrum excelence RAN vybízí odborníky z akademické i praktické sféry, aby se zapojili do jeho činností. K předkládání žádostí o účast se vyzývají zejména odborníci z praxe ze zemí východní a jižní Evropy, kteří by doplnili okruh členů nedávno vytvořené pracovní skupiny RAN Local, jakož i skupiny RAN pro otázky zdravotnictví a sociální péče. Vnitrostátní orgány mohou požádat o cílenou podporu RAN (školení, semináře a poradenství) ve svých členských státech, plně financovanou Komisí – takto se již uskutečnil seminář centra excelence RAN ve Vídni o informačních linkách a seminář RAN v Aténách na téma školení školitelů. Komise zvažuje zapojení RAN do činností s klíčovými třetími státy, se zaměřením na Blízký východ a severní Afriku, západní Balkán a Turecko.

2. Internet

– *Jednotka EU pro oznamování internetového obsahu (EU IRU)*

EU se nadále zaměřuje na boj proti radikalizaci on-line. Jednotka EU pro oznamování internetového obsahu existující v rámci Europolu (EU IRU), která je nyní součástí Evropského centra pro boj proti terorismu, odhalila 3 351 odkazů, jejichž obsah byl potenciálně násilný či extremistický, přičemž 2 037 odkazů bylo oznámeno a 1 793 odstraněno. Úspěšnost oznamování je 88 %. Nadále pokračuje aktivní spolupráce s poskytovateli internetových služeb. Od jejího vzniku dne 1. července 2015 bylo obdrženo 144 příspěvků od 26 členských států. **Má-li být EU IRU úspěšná, musí s ní členské státy úzce spolupracovat, aby mohla zvýšit počet oznámení.** Čtyři členské státy dosud nejmenovaly svou vnitrostátní kontaktní osobu pro IRU, což by měly učinit co nejdříve. Zajištění schopností EU IRU závisí v převážné míře na zdrojích. Cílem jednotky je dosáhnout personálního obsazení, které bylo odsouhlaseno a je uvedeno v jejím plánu. V roce 2016 IRU vypracuje centralizovanou koncepci sledování sociálních médií, rozvine schopnosti EU IRU „dešifrovat“ funkce džihádistických sítí ve všech sociálních médiích, dále prohloubí vztahy se soukromým sektorem, včetně dnů společné akce, bude aktivně přispívat k internetovému fóru EU, vytvoří speciální platformu odborníků Europolu s cílem strukturovat a usnadňovat kontakty s akademickou obcí a výzkumnými středisky.

– *Internetové fórum EU*

Dne 3. prosince 2015 uspořádala Komise první zasedání internetového fóra EU na úrovni ministrů, jehož se zúčastnili ministři spravedlnosti a vnitra a vedoucí představitelé významných světových společností provozujících sociální sítě. Účastníci se shodli, že DÁ'IS a další extremistické skupiny využívají internet k šíření propagandy, k náboru nových členů a podněcování k násilným činům. Rovněž shodně konstatovali, že je třeba, aby mezi státními orgány a příslušným odvětvím existovaly účinné mechanismy umožňující neprodlené odstranění teroristického obsahu a aby se podporovala účinná protiargumentace. Ministři také dne 3. prosince potvrdili, že by měly být učiněny kroky k zavedení dialogu EU s příslušným odvětvím na téma nenávistné projevy on-line. Tento dialog EU by ve vhodných případech probíhal v rámci internetového fóra EU v plném souladu s činností vykonávanou v souvislosti s bojem proti terorismu.

Dne 22. ledna 2016 se v Bruselu uskutečnilo další zasedání fóra, na němž se jednalo o plánu konkrétních opatření v roce 2016. Tento plán a jeho priority jsou se připravují na základě příspěvků všech zúčastněných stran, přičemž obsahují cíle projednávané u příležitosti zahájení činnosti fóra, včetně opatření proti nenávisným projevům online a účinnějšího odstraňování škodlivého obsahu.

– ***Poradní tým pro strategickou komunikaci ohledně Sýrie (SSCAT)***

V prosinci roku 2015 uspořádal tým SSCAT první školení pro odborníky ze 20 členských států a pro zástupce Komise a ESVČ. Během školení poskytly Facebook, Twitter a YouTube síti praktické rady, aby se účastníci seznámili s možnostmi příslušných platform, pokud jde o maximalizaci kampaní on-line. Al Jazeera navíc prezentovala svůj multimediální webový dokument nazvaný Život musí počkat. Cílem bylo seznámit síť SSCAT s odbornými znalostmi soukromého sektoru, zejména pokud jde o nejnovější technologie, digitální techniky vyprávění příběhů a editaci.

V rámci současného projektu bude do června roku 2016 pokračovat spolupráce SSCAT s oddělením pro výzkum, informace a komunikaci (RICU) při ministerstvu vnitra Spojeného království. Na tuto dobu byl poradní tým posílen o zkušeného kreativního pracovníka, který je schopen lépe reagovat na konkrétní tvůrčí požadavky zákazníků z členských států. O poradenskou službu SSCAT dosud požádalo 13 členských států. Příští zasedání sítě SSCAT se bude konat v Bruselu dne 16. března 2016 a v červnu roku 2016 bude uspořádána konference. V současné době se dokončují jednání s Komisí o možnosti pokračování projektu i po polovině roku 2016.

3. Reakce trestního soudnictví na radikalizaci

Rada v návaznosti na konferenci na vysoké úrovni týkající se reakce trestního soudnictví na radikalizaci, která se konala dne 19. října 2015, přijala závěry Rady ze dne 20. listopadu 2015 o posílení reakce trestního soudnictví na radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu. Komise podnikla k provedení těchto závěrů první níže uvedené kroky.

Evropská síť pro justiční vzdělávání upravila na žádost Komise svůj rozpočet na rok 2015 a 2016 a v období od října 2015 do března 2016 uspořádala čtyři jedenapůldenní odborná školení o justičním rozměru boje proti terorismu a předcházení radikalizaci. Program je prováděn ve spolupráci s justičními akademiemi Francie, Španělska, Německa a Belgie a je otevřen soudcům a státním zástupcům 28 členských států EU, přičemž se očekává účast 240 soudců, státních zástupců či školitelů v justiční oblasti. 54 specializovaných a nespécializovaných soudců a státních zástupců se účastní výměn, které trvají průměrně 3 dny a jsou pořádány v sedmi členských státech EU (IT, FR, UK, BE, SE, ES, DE). Dne 20. května 2016 se za účasti komisařky Věry Jourové uskuteční v Bruselu závěrečná konference, jejímž úkolem bude uzavřít a shrnout činnosti v oblasti justičního vzdělávání se zvláštním zaměřením zejména na odbornou přípravu vězeňského personálu v otázce deradikalizace.

Na financování projektu v rámci programu Spravedlnost v letech 2015 a 2016 byly rovněž vyčleněny níže uvedené částky: pro výzvu k překládání návrhů v oblasti justičního vzdělávání v roce 2015 (JUST/2015/JTRA/AG/EJTR) v rámci priorit s názvem „Justiční rozměr boje proti terorismu a organizované trestné činnosti“ a „Předcházení radikalizaci ve věznicích“ byly vyčleněny prostředky ve výši 1,5 milionu eur. Doposud probíhá hodnocení.

Pro výzvu k překládání návrhů v oblasti justiční spolupráce v roce 2015 (JUST/2015/JCOO/AG) v rámci priority s názvem „Boj proti terorismu prostřednictvím předcházení radikalizaci“ byly vyčleněny prostředky ve výši 1 milionu eur. Tato výzva byla zveřejněna v listopadu 2015 a uzavřena v lednu 2016. Hlavní priority zahrnovaly: 1) předcházení radikalizaci ve věznicích včetně rehabilitačních programů; 2) prosazování alternativních řešení namísto zadržování a posouzení úlohy probace na úrovni EU v boji proti radikalizaci, včetně rehabilitačních programů; 3) rozvoj metodik posuzování rizik a 4) úlohu systémů trestního soudnictví pro mladistvé v kontextu boje proti terorismu. Komise obdržela pouze několik žádostí, které jsou v současné době posuzovány.

Roční pracovní program na rok 2016 v rámci programu Spravedlnost (který nebyl dosud přijat) obsahuje výzvu k překládání návrhů pro granty na akce ve výši 4 milionů eur, které jsou určené na podporu projektů zaměřených na předcházení radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu. Výzva bude zveřejněna v polovině roku 2016, přičemž prioritou bude podpora provádění závěrů Rady ze dne 20. listopadu 2015 o reakci trestního soudnictví.

Komise spolupracuje s Eurojustem na zprávě o odsouzeních za teroristické trestné činy (TCM), pokud jde o platný legislativní rámec a relevantní judikaturu v členských státech týkající se terorismu a násilné radikalizace, včetně využívání alternativních řešení namísto trestního stíhání a zadržování. Komise spolupracuje s Evropskou organizací pro probaci (CEP) a Evropskou organizací vězeňských a nápravných zařízení (EuroPris), které jsou obě financované prostřednictvím grantů na provozní náklady v rámci programu Spravedlnost, s cílem zapojit je do specifické odborné přípravy vězeňského personálu a zaměstnanců probační služby. Organizace Europris uspořádala ve dnech 24. a 25. listopadu 2015 zasedání skupiny odborníků pro boj proti radikalizaci. Platforma v oblasti trestního soudnictví (EuroPris, CEP a Evropské fórum pro restorativní justici) uspořádá dne 26. dubna 2016 v Barceloně konferenci na téma radikalizace a násilný extremismus. Komise spolupracuje rovněž s Radou Evropy: Pracovní skupina pro penologickou spolupráci (PC-CP) připravuje pro vězeňský personál příručku o radikalizaci. Generální ředitelství pro spravedlnost poskytne Radě Evropy v roce 2016 přímý grant pro rozvoj její výroční statistiky v oblasti trestního soudnictví (SPACE) a pro vytvoření sítě orgánů monitorujících vězeňská zařízení (EU NPM network) v členských státech. To umožní shromažďovat údaje o rozsahu problému radikalizace v členských státech.

Do provádění závěrů ze dne 20. listopadu 2015 bude zapojena i pracovní skupina pro otázky vězení a probace zřízená v rámci sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN Prison & Probation Group).

4. Předcházení radikalizaci prostřednictvím vzdělávání, prosazování tolerance a boje proti diskriminaci, rasismu a xenofobii

– *Vzdělávání*

Komise plánuje v rámci předcházení radikalizaci konkrétní iniciativy v oblasti vzdělávání, mládeže, kultury a sportu. Plánují se stěžejní projekty, jakož i vyhrazená nabídková řízení v rámci programu Erasmus + (400 milionů eur do roku 2020). Cíle Pařížského prohlášení přijatého ministry školství dne 17. března 2015 byly upřednostněny v rámci financování programu Erasmus + již od roku 2016.

– *Boj proti rasismu a xenofobii*

Komise jakožto strážkyně Smluv zahájila od prosince 2015 v řadě členských států šetření ohledně provedení a uplatňování rámcového rozhodnutí 2008/913/SVV o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva, s cílem zahájit případně řízení o nesplnění povinností.

Současně dochází k zintenzivnění opatření s cílem napomoci členským státům **při rozvoji proaktivních postupů vyšetřování a trestního stíhání**, v roce 2016 bude mimo jiné zřízena nová pracovní skupina EU na vysoké úrovni pro boj proti rasismu, xenofobii a jiným formám nesnášenlivosti jakožto platforma umožňující výměnu osvědčených postupů, vypracování pokynů pro členské státy a posílení spolupráce s příslušnými subjekty, včetně občanské společnosti. Prevence a potírání všech forem nesnášenlivosti je i nadále prioritou financování v rámci programu Práva, rovnost a občanství a v roce 2016 se bude i nadále upřednostňovat financování na podporu specifické odborné přípravy úředníků veřejné správy a na podporu monitorování, podávání zpráv a zaznamenávání případů nenávistně motivovaných trestných činů a nenávistných projevů.

V přímé návaznosti na **první výroční kolokvium o základních právech** konané ve dnech 1. a 2. října 2015 Komise navíc jmenovala Katharinu von Schnurbeinovou koordinátorkou pro boj proti antisemitismu a Davida Friggieriho koordinátorem pro potírání nenávisti vůči muslimům. Hlavním úkolem obou koordinátorů bude informovat o obavách příslušných komunit na politické úrovni Komise a napomáhat při koordinaci úsilí mezi různými útvary v souvislosti se zastřešující politikou Komise v oblasti boje proti rasismu, xenofobii a dalším formám netolerance. Koordinátoři budou úzce spolupracovat s členskými státy, Evropským parlamentem, dalšími orgány a příslušnými organizacemi občanské společnosti.

– ***Řešení problematiky šíření nenávistných projevů on-line, které podněcují k násilí a nenávisti***

Byl zahájen **dialog EU se společnostmi působícími v oblasti informačních technologií, členskými státy a subjekty občanské společnosti o nenávistných projevech on-line**, který navazuje na první výroční kolokvium o základních právech konané ve dnech 1. a 2. října 2015. Cílem tohoto dialogu EU je prozkoumat možnosti, jak posílit vytváření protiargumentace, překonat stávající problémy, aby se zdokonalily zavedené systémy podávání zpráv a zajistilo rychlé odstraňování nezákonných nenávistných projevů podněcujících k násilí, diskutovat o úloze „důvěryhodných zpravodajů“ a občanské společnosti při odhalování a oznamování nenávistných projevů on-line, jakož i zvýšit transparentnost při používání postupů zjišťování a odstraňování nedovoleného obsahu („notice and take down“).

Činnost v oblasti nenávistných projevů on-line probíhá v souladu se strategií pro jednotný digitální trh, která byla zahájena v květnu 2015. V této souvislosti, pokud jde o regulační reakci, byla dne 30. prosince 2015 uzavřena veřejná konzultace věnovaná platformám a nedovolenému obsahu, která se mimo jiné zabývala rozsahem vyloučení odpovědnosti ve směrnici o elektronickém obchodu, postupy zjišťování a přijímání opatření a povinností péče. Probíhá i revize směrnice o audiovizuálních mediálních službách, která obsahuje pravidla zakazující vysílání obsahující nenávistné projevy, zejména s cílem posoudit účinnost této směrnice v integrovaném mediálním světě.

– ***Soubor komunikačních nástrojů pro šíření respektu, tolerance a nediskriminace v EU***

Agentura EU pro základní práva uspořádala v prosinci 2015 společně se spolkovým ministerstvem vnitra Rakouské republiky pracovní setkání ve Vídni, které bylo věnované vypracování souboru osvědčených postupů pro šíření respektu, tolerance a nediskriminace v EU. Mezi účastníky byli i zástupci orgánů EU, celostátních i místních orgánů a odborníci v oblasti komunikace specializovaní na boj proti rasismu, na deradikalizaci a na posilování tolerance, respektu a nediskriminace. Hlavní výsledky poukázaly na to, že: komunikaci nelze chápat jako jednosměrný nástroj koncipovaný „shora dolů“, nýbrž jako dialog; partneři tohoto dialogu by se měli na koncepci těchto komunikačních strategií podílet; byla zdůrazněna úloha aktérů na místní úrovni; je třeba informovat o právech a hodnotách zakotvených v Listině základních práv; je třeba přejít od reakce k prevenci, přesáhnout rámec protiargumentace ve prospěch pozitivní argumentace. Výsledky budou předloženy příslušným pracovním skupinám Rady a příslušným aktérům na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni. Výsledky budou rovněž využity v rámci Fóra pro základní práva, které uspořádá Agentura pro základní práva v červnu 2016.

III. SPOLUPRÁCE S NAŠIMI MEZINÁRODNÍMI PARTNERY

Rada pro zahraniční věci jednala dne 14. prosince o vnějších prioritách EU v oblasti boje proti terorismu a v souladu s obsahem dopisu vysoké představitelky rozeslaným před zasedáním se dohodla, že je zapotřebí urychleně provést závěry Rady pro zahraniční věci o boji proti terorismu ze dne 9. února 2015. Dopis vysoké představitelky se zaměřil na řadu prioritních regionů, ve kterých je hrozba teroristických skupin pro zájmy EU nejvýraznější (Blízký východ a severní Afrika, Turecko a západní Balkán), a označil řadu tematických priorit, včetně boje proti násilnému extremismu, financování terorismu a ochrany letectví před protiprávními činy.

– *Region Blízkého východu a severní Afriky a Turecko*

Soubory opatření pro boj proti terorismu jsou v různých fázích přípravy s řadou prioritních zemí v regionu **Blízkého východu a severní Afriky a Tureckem**.

Připravuje se dopis vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise Federicy Mogheriniové adresovaný předsedovi tuniské vlády, který uvádí komplexní soubor opatření pro boj proti terorismu dohodnutý na zasedání Politického a bezpečnostního výboru dne 26. listopadu 2015, jenž má být nabídnut **Tunisku**. Současně pokračují práce na provádění opatření uvedených v tomto souboru. Tunisko jmenovalo koordinátora pro program reformy bezpečnostního sektoru v hodnotě 23 milionů, aby se mohlo začít s prováděním. Komise přijala v prosinci 2015 finanční rozhodnutí o vyslání určitého počtu odborníků tuniským orgánům na podporu rozvoje a uplatňování komplexního přístupu k boji proti terorismu. V lednu 2016 byl zahájen projekt na podporu justičního ústředí pro boj proti terorismu (300 000 eur v rámci dlouhodobého rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru). V prosinci 2015 přijala Komise rozhodnutí týkající se projektu, který je zaměřen na zvýšení angažovanosti Společenství v oblasti bezpečnosti hranic a správy hranic a podporu reálných alternativ živobytí v marginalizovaných příhraničních komunitách a který provádí Dánská rada pro uprchlíky / dánská skupina pro odminování a organizace International Alert ve spolupráci s řadou místních nevládních organizací. Vzdělávací činnosti byly prováděny v rámci projektu PREV-UE (předcházení radikalizaci).

Na žádost tuniských orgánů se v lednu 2016 uskutečnila návštěva v rámci programu TAIEX s cílem přezkoumat pomoc, kterou EU poskytuje na posílení kapacit v oblasti předcházení radikalizaci v rámci ústředí pro boj proti terorismu / bezpečnostního ústředí. Připravuje se návštěva ze strany sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci. Tuniská delegace byla rovněž v březnu pozvána do prostor Eurojustu na studijní návštěvu s cílem prozkoumat způsoby, jak posílit spolupráci. Justiční spolupráce v trestních věcech je podporována prostřednictvím propagace nástrojů Rady Evropy.

Protiteroristický koordinátor EU a zástupkyně generálního tajemníka ESVČ navštívili ve dnech 15. až 17. prosince **Jordánsko**. Ze setkání s jordánskými orgány vyplynul velký zájem o prohloubení spolupráce v otázkách financování terorismu, bezpečnosti hranic, ochrany letectví před protiprávními činy a boje proti násilnému extremismu. S cílem dospět k jednoznačnému chápání společných priorit se jordánská vláda rozhodla uspořádat seminář o boji proti terorismu za účasti odborníků z členských států, který se má konat dne 15. března.

Výsledkem by měl být společný plán, který by zdůraznil rozsah stávající spolupráce, včetně projektu v hodnotě 10 milionů eur zaměřeného na budování kapacit jordánské vlády i občanské společnosti k řešení problému násilného extremismu, a zároveň by vyzdvihl nové oblasti spolupráce v boji proti terorismu zahrnující projekty budování kapacit, podporu justiční spolupráce v trestních věcech prostřednictvím nástrojů Rady Evropy a činnosti zapojující agentury EU, včetně Europolu a Evropské policejní akademie (CEPOL). Začátkem prosince navštívila Jordánsko delegace sítě EU pro zvyšování povědomí o radikalizaci, aby jednala o radikalizaci ve věznicích.

Ve dnech 26. a 27. ledna 2016 se v **Libanonu** uskutečnil dialog o boji proti terorismu. Na straně EU se jej zúčastnili protiteroristický koordinátor EU, zástupkyně generálního tajemníka ESVČ a ředitel pro bezpečnost GRĚ HOME, jakož i Europol, CEPOL a FRONTEX. EU nyní dokončuje plán spolupráce v boji proti terorismu s libanonskými orgány. Ten bude základem posílené spolupráce v těchto oblastech: boj proti násilnému extremismu, soudnictví a prosazování práva, justiční spolupráce v trestních věcech, ochrana letectví před protiprávními činy a boj proti financování terorismu. Obě strany se dohodly, že agentury EU, zejména Europol a CEPOL, by mohly hrát významnou úlohu při budování silnějších vazeb v oblasti prosazování práva. EU na základě tohoto plánu vypracuje pro Libanon komplexní balíček pomoci v oblasti boje proti terorismu, po vzoru Tuniska.

Protiteroristický koordinátor EU a zástupkyně generálního tajemníka ESVČ navštívili ve dnech 16. až 17. února 2016 **Alžírsko**. Setkání na vysoké úrovni s ministry pověřenými záležitostmi Maghrebu a Sahelu, vnitřem a náboženskými záležitostmi a vyššími úředníky ministerstva spravedlnosti připravilo půdu pro dohodu uspořádat do léta 2016 seminář věnovaný boji proti terorismu s cílem stanovit konkrétní oblasti pro budoucí spolupráci v boji proti terorismu. Možné oblasti budoucí spolupráce zahrnují trestněprávní přístup k boji proti terorismu, podporu justičních ústředí pro boj proti terorismu, předcházení radikalizaci, deradikalizaci, řešení krize po teroristickém útoku, přistoupení Alžírska k úmluvám Rady Evropy, vývoj právních předpisů, užší spolupráci s agenturami EU a spolupráci za účelem budování kapacit pro země tohoto regionu. Alžírsko navrhlo strategický dialog o otázkách bezpečnosti a boje proti terorismu. EU bude využívat odborných znalostí Alžírska, zejména v oblasti deradikalizace. V prosinci 2015 byl do delegace EU v Alžíru vyslán odborník v oblasti boje proti terorismu a bezpečnosti. Politický a bezpečnostní výbor a výbor COSI budou o výsledcích návštěvy informováni dne 3. března a poskytnou pokyny pro další postup.

V návaznosti na seminář s **Tureckem** věnovaný boji proti terorismu, který se uskutečnil v červnu 2015, je na jaře 2016 plánován aktualizovaný a cílený dialog o boji proti terorismu s cílem finalizovat dohodu, jež zakotvuje spolupráci v oblasti boje proti terorismu mezi EU a Tureckem v řadě klíčových oblastí. Po návštěvě týmu Europolu v Ankaře, která proběhla začátkem února 2016, potvrdila správní rada Europolu návrh vyslat tureckého styčného důstojníka k Europolu co nejdříve. EU rovněž dokončuje projekt týkající se zlepšování účinnosti společné akce EU a Turecka vůči hrozbám zahraničních teroristických bojovníků, který je financován z rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru. Napomůže se tak zvýšení informovanosti tureckých pohraničních orgánů o řešení problematiky přistěhovalectví vyvolané navracejícími se zahraničními teroristickými bojovníky. Přípravuje se návštěva Ankary ze strany sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci.

Bylo dosaženo pokroku ohledně řady projektů v oblasti boje proti terorismu zahájených v roce 2015: projekt **partnerství v oblasti odborné přípravy mezi EU a regionem Blízkého východu a severní Afriky zaměřený na boj proti terorismu**, který je krátkodobě financován z rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru (se zaměřením na odbornou přípravu v oblasti boje proti terorismu pro Tunisko, Libanon, Jordánsko a Turecko a na výměny a studijní pobyty pro partnery z regionu Blízkého východu a severní Afriky), je prováděn Evropskou policejní akademií a zahájil činnost v únoru 2016 (18 měsíců, rozpočet: 2,5 milionu eur); projekt týkající se **strategické komunikace** zaměřený na Tunisko, Maroko a Libanon, prováděný Britskou radou / oddělením pro výzkum, informace a komunikaci (RICU), který byl zahájen v listopadu 2015 (18 měsíců, rozpočet 3,5 milionu eur).

Projektový tým již podporuje tuniské orgány a v následujících týdnech uskuteční zjišťovací návštěvy v Bejrútu a Rabatu. V listopadu 2015 byl vyslán projektový tým do **Iráku** na podporu mechanismů iráckých bezpečnostních agentur pro sdílení informací a koordinaci, jakož i respektování lidských práv ze strany těchto agentur, ve spolupráci s poradcem pro národní bezpečnost (18 měsíců, krátkodobé financování z rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru, rozpočet 3,5 milionu eur).

Pracovní skupina pro arabskou strategickou komunikaci vedená ESVČ dokončila svůj akční plán a vypracovává pilotní iniciativy ve vybraných zemích v regionu Blízkého východu a severní Afriky i v ústředí a spolupracuje s dalšími souvisejícími projekty, přičemž zvláštní pozornost je věnována zaměření na mladé lidi. Pod vedením vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise Federicy Mogheriniové se připravuje iniciativa týkající se mládeže a boje proti radikalizaci v Evropě a zemích Blízkého východu a severní Afriky. Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu se zabývá možností **rozšíření virtuálních studentských výměn** s regionem Blízkého východu a severní Afriky na základě stávající sítě e-Twinning, která je již zprovozněna v Tunisku, kde je v rámci této platformy on-line v současné době registrováno 300 učitelů a 85 škol.

Na základě dokumentu vypracovaného protiteroristickým koordinátorem EU proběhla v listopadu a prosinci 2015 v rámci výboru COSI dvě jednání věnovaná **většimu využívání nástrojů a agentur SVV v regionu Blízkého východu a severní Afriky**.

EU nadále podporuje úsilí zvláštního zástupce OSN Staffana de Mistury o dosažení politického řešení **syrského konfliktu** se zapojením regionálních mocností. EU rovněž podpořila londýnskou konferenci věnovanou Sýrii, která se konala dne 4. února a která přinesla nové finanční přísliby v hodnotě přibližně 11 miliard USD, které regionům pomohou vypořádat se s traumatem způsobeným syrským konfliktem. Podpora příslibená těm zemím na syrských hranicích, které musely nést obrovskou humanitární zátěž, by měla přispět k řešení obav týkajících se rostoucí radikalizace. Návrh **dohod EU připravovaných pro Jordánsko a Libanon** zdůrazní význam účinné spolupráce v boji proti terorismu, jakož i potřebu většího pokroku týkajícího se socioekonomických otázek a přijímání uprchlíků.

Závěrečné hodnocení projektu boje proti terorismu v oblasti **Sahelu** financovaného Komisí (v rámci dlouhodobého rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru) ukázalo, že tento projekt sehrál zásadní roli při provádění strategie EU pro oblast Sahelu a strategie EU pro boj proti terorismu. Díky tomuto projektu se zvýšila důvěryhodnost EU jakožto bezpečnostního aktéra v oblasti Sahelu. Na regionální a vnitrostátní úrovni v **Africe** se v současné době provádí nebo připravuje několik projektů financovaných z rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru. Prioritami jsou předcházení násilnému extremismu, podpora trestního soudnictví v boji proti terorismu, pedagogická podpora poskytovaná madrasám, jakož i obecné aspekty boje proti terorismu.

– *Západní Balkán*

Klíčové výzvy v tomto regionu i nadále představují prevence (a to i ve věznicích), podezřelé cestovní aktivity (zahraničních teroristických bojovníků), stělné zbraně a financování terorismu. Rada pro spravedlnost a vnitřní věci přijala ve dnech 3. a 4. prosince 2015 integrační a doplňkový přístup k boji proti terorismu a násilnému extremismu na západním Balkánu (dokument 11625/3/15) a dohodla se na provádění integračního akčního plánu iniciativy EU pro boj proti terorismu na západním Balkánu na období 2015–2017, který vypracovaly pod vedením Slovinska a Rakouska členské státy EU z daného regionu. Cílem tohoto přístupu k řízení bezpečnosti je koordinovat v regionu činnosti a iniciativy související s bojem proti terorismu a násilnému extremismu, a to na politické úrovni prostřednictvím Rady pro regionální spolupráci (platforma RCC), na strategické úrovni prostřednictvím Úmluvy o policejní spolupráci pro jihovýchodní Evropu (platforma PCC SEE) a na operační úrovni prostřednictvím protiteroristické iniciativy (platforma CTI).

Komise provádění iniciativy týkající se boje proti terorismu na západním Balkánu finančně podporuje prostřednictvím nástroje předvstupní pomoci. V nadcházejících letech bude důležité v této podpoře pokračovat a dále ji prohlubovat, a to i prostřednictvím rychlého poskytování odborného poradenství ze strany sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci. Spolupráce s cílem zvolit co nejvhodnější formu pomoci poskytované sítí pro zvyšování povědomí o radikalizaci již probíhá.

– *Ochrana letectví před protiprávními činy*

Teroristické útoky na let společnosti Metrojet ve střední části Sinajského poloostrova dne 31. října 2015 a na let z Mogadiša dne 9. února jasně připomínají hrozbu, kterou představují teroristé pro civilní letectví. Po incidentu v souvislosti s letem společnosti Metrojet pomohla Komise koordinovat sdílení informací mezi členskými státy, orgány EU a mezinárodními partnery. Rada členských států rovněž vedla diskuse s cílem posoudit možnost společného přístupu.

Dne 1. listopadu 2015 **byl zahájen** čtyřletý projekt věnovaný **ochraně civilního letectví v Africe a na Arabském poloostrově před protiprávními činy (CASE)**. Tento projekt budování kapacit financuje Komise (7,5 milionu eur v rámci dlouhodobého rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru) a provádí jej Evropská konference civilního letectví (ECAC), doplněná o odborníky (krátkodobě vyslané) z členských států. První zasedání řídicí skupiny projektu CASE se konalo dne 3. února 2016.

V rámci projektu **CASE** nebo v rámci dalších opatření pomoci by EU měla zvážit možnost poskytnutí naléhavé pomoci těm letištím v regionu Blízkého východu a severní Afriky i mimo něj, která jsou nejvíce využívána evropskými občany.

– *Boj proti násilnému extremismu*

Boj proti násilnému extremismu je klíčovým prvkem projektů EU v oblasti vnější angažovanosti, které jsou v řadě prioritních zemí a regionů ve fázi přípravy nebo realizace. V rámci projektu EU s názvem CT MORSE (podpůrný mechanismus monitorování) byla v listopadu 2015 vypracována analýza, v níž se zdůrazňuje, že EU na celosvětové úrovni vynaložila zhruba 142 milionů eur na projekty související s bojem proti terorismu a násilnému extremismu. EU dne 13. ledna uspořádala neformální zasedání s USA věnované boji proti násilnému extremismu s cílem projednat koordinaci úsilí. Podobné konzultace se plánují i s dalšími klíčovými partnery.